

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS

Az Országos Szállodás és Vendéglős Bál

a Vigadóban 1931. január hó 15-én.

Mielőtt a meghívókat szétküldenénk, fölhívjuk t. Kartársainkat, akik ismerőseiket és barátaitokat óhajtják meghívni, címeiket mielőbb közölgék a bálrendező irodával (az Ipartestület címén), hogy minden kívánalomnak eleget tehesünk.

Mindenki legyen buzgó rendezője országos bálunknak, mert annak tiszta jövedelmét iparunk szociális intézményei javára fordítjuk!

AZ ELNÖKSÉG.

Popper Mór és Lipót Rt. bornagykereskedés Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: József 359 - 78.

Alapítatott 1869. évben.

**Az 1922. évi szőlő- és borkészítési kiállításon
aranyéremmel kitüntetve.**

Ajánlja kiváló zamatú fajborait.

Szállodák és pensiók csak

„RÉTI“ faruganyagybetétet

használjanak. Gyors és alapos tisztogatás. Kellemes fekvés.
Réti, Közraktár ucca 12/b.

D. R. G. M.

DOKTON

Száraz fémtisztító kendő

folyadék, kenőcs vagy por nélkül **egymaga** bármely fémtárgyat csupán száraz dörzsöléssel tökéletesen tisztít és annak utólérhetetlen ragyogást ad!

Ára darabonként **P 1.50.**

Kapható minden jobb festék, háztartási üzletben, drogériák- és illatszertárakban.

Nagyfogyasztóknak: Nagyszállók és nagyvendéglőknek külön kedvezményes ajánlattal szolgál a Magyarországi vezérképviselő:

KINDL FERENC

Budapest, IV. Váci ucca 11/b.
Telefon: 876-91.

DUBOVETZ EMIL
húskülönlegességeiElőkelő szállodák, vendéglősök,
intézetek, sanatoriumok és
menzák szállítója.**BUDAPEST,**
V., Lipót körút 17. Telefon: A. 263-08.
V., Bálvány ucca 2a. Telefon: A. 132-97**STRENGER REZSŐ**
szobafestő, mázoló és tapétázó
Budapest IX. Mátyás u. 18

Telefon: 854-31

Ujpest, Verbőczy ucca 6.

Telefon: 946-86

Elvállalja vendéglők, kávéházak és szállodák
díszes festését.**A régi nyugdíjintézet hadikölcsönei.**Irta: **Bolgár Menyhért.**

NYUGDIJINTÉZETÜNK RÉGI tagjai, akik a rossz gazdasági viszonyok között tönkrementek, más részük, különösen az alkalmazott tagok, előregedtek, a mindinkább kevesbedő munkaalkalmakból kiestek, sűrűbben és sűrűbben kopogtatnak nyugdíjintézetünkben segélyért.

Sajnos, nemcsak méltányos, hanem jogos igényüket még segélynyújtással sem tudjuk kielégíteni, mert az új tagok befizetéseihez nem nyúlhatunk, az egyesület régi befizetéseiből összegyűlt tőkét pedig a hazafias kötelesség teljesítésében előjáró magyar vendéglősség akkori kiváló vezetői a háborút viselő haza szükségleteire átadta. Bizva abban, hogy a magyar állam ezen becsületbeli adósságot pontosan fogja visszatéríteni s a tagokat ebből semmiféle hátrány nem éri. Sajnos, nem így lett! A magyar állam mereven elzárkózik ezen becsületbeli, sőt, jövő hiteléletét erősen érintő kötelezettségének teljesítése elől. Ezért nem tudjuk régi tagjaink jogos igényeit még részben sem honorálni. Hogy ezt meg nem tehetjük, meg kell mondanunk *kizárólag a kormány büne*, mert mi évről-évre kopogtattunk segélyért a népjóléti minisztériumban, sajnos, minden eredmény nélkül, *mivel eddig onnét egy fillért sem kaptunk*. A népjóléti minisztériumnak ugyanis 500.000 pengő áll évenként rendelkezésére azon célra, hogy ebből a hadikölcsönjegyzés folytán tönkrement egyesületeket segélyezze. Hogy ezen segélyre régi intézetünknek feltétlenül igénye van, egy pillanatig sem vitatható, hisz a zálogleve-

leken kívül vagyonának felét, több mint 500.000 aranykoronát áldozott hadikölcsönökre és így anyagi erejét messze meghaladó módon tett eleget hazafias kötelességének. Hát ez a köszönet önfeláldozásáért? Hát ha segélykiosztásról van szó, lehet-e, szabad-e ezt az intézetet elutasítani? Sok oly intézmény részesült e segélyben, amelyek anyagi erejük-höz képest megközelítőleg sem hoztak ily áldozatot. Így többek között jutott e segélyből oly intézetnek is, melynek több körúti palotája van Pesten, míg nekünk, akiknek mindenünk elveszett, semmi sem jutott. Hogyan és miből segélyezzük hát akkor ezen szerencsétlen embereket?

Az új népjóléti miniszter úr tárcája átvételekor azt mondta, hogy őt a karitatív valorizáció nem elégíti ki, mivel így csak morzsák jutnak azoknak, kik a hadikölcsönök jegyzése miatt mindenüket elvesztették. Ezt mondjuk mi is és e kérdésben nincs és nem is lehet nézeteltérés. *A hadikölcsönök valorizációját követeljük, az ősjegyzők méltányos kártalanítását.* Ne mondja a kormány, hogy erre nincs fedezete, mert ezt úgy sem hiszi el senki. Sokkal haszontalanabb dolgokra dobtak ki hiába milliókat.

Az ősjegyzők tulajdonában lévő nosztrifikált hadikölcsönök legfeljebb 5 millárdot tesznek ki. Tessék ezeket 10 százalékgig valorizált új kötvényekre kicserélni, amely 500 millió pengős új kötvények után évi 5 százalékos kamat volna fizetendő. Mennyi terhet jelentene ez? Mindössze évi 25 millió pengőt. Vajjon államháztartásunk egyensúlyát egy milliárdos évi budget mellett 25 millió felborítaná? Alig hihető! A most meglepetésszerűen felemelt postatarifa egyedül is fedezné e 25 milliót, hiszen a póstának az eddigi alacsonyabb tarifa mellett sem volt deficitje. A felemelés legalább 20-25 millióval terheli meg a tönk szélén álló ipart és kereskedelmet. Ha ezt az indokolatlan drágításból előálló jövedelmet a hadikölcsönök valorizációjára használná fel a kormány, bizonyára helyesen cselekedne. A hadikölcsönök valorizálásáért ezt az áldozatot bizonyára

SZENT ISTVÁN PORTER SÖR

A POLGÁRI SERFŐZDE

PÁRATLAN KÜLÖNLEGESSÉGE**Borközraktár és Borértékesítő
Részvénytársaság**

Petőfi út 10-12.

Budafok

Telefon: Lá 12-18.

SCHMIEDL DÁNIEL

HENTESÁRUGYÁR

IX, Ranolder ucca 17. Telefon: József 306-57 és J. 318-31.

Központi vásárcsarnok: A. 854-58.	Dob ucca 19.	J. 365-91.
Margit körút 5. A. 518-32.	Dob ucca 74.	J. 419-64 (hivó)
Városház ucca 6. A. 895-26.	Ranolder u. 7/b.	J. 306-57.

„TÁTRA“ SZIKVIZGYÁR

IX., Thaly Kálmán ucca 28. szám.

Telefon: J. 306-57.

„Tip-Top“ üdítő ital, Málna, Orange, Citrom.

viselné is az agyonnyomorgatott ipari és kereskedő lársadalom, mert ezzel nemcsak egy osztályt segítene fel. A képviselőválasztások ideje közeledik, üd-
vös dolog volna, a kormány megingott népszerűsége érdekében is tenne valamit. Gondoljanak csak a leg-
utóbbi választásokra.

A miniszterelnök úr az elmúlt napokban Német-
országban járt. Jó lenne, ha a kormány a német
példát követné, ahol a közterhek enyhítésével ipar-
kodnak a közszükségleti cikkek árát az egész vona-
lon redukálni. Ott már régen valorizálták a hadi-
kölesönöket, sőt a forgalmi adót is leszállították 0.85
százalékra, még sem pusztultak bele, pedig ők is
hatalmas jóvátételi terheket viselnek. Nálunk saj-
nos, mindennek épp az ellenkezője történik. Itt,
ahelyett, hogy a már eddig is elviselhetetlen terhe-
ken könnyítenének, még fokozni akarják. A posta-
tarifa meglepetésszerű felemelésén kívül most még
a kereseti adót is felemelik. Több mint 27-féle adó
alatt nyögő iparunkat polgári étkezőkkel, közhiva-
talokban felállított menzákkal, városi diétás-kony-
hákkal nyomorítják, sőt az egyik minisztériumban
még bort is mérnek, a vendéglők pedig üresek és a
vendéglősök a tönk szélén állanak.

Miből fizessék hát a vendéglősök a rengeteg
adót, ha a kormány ily jogosulatlan konkurenciá-
val tönkreteszti őket? Miből fizessék a magas ház-
béréket, a Társadalombiztosítót, a Himalája ma-
gasságig érő közterheket, ha a kormány jogos sérel-
meik orvoslását évről-évre halogatja! Nem gondolja
a kormány, hogy ez a rövidlátó gazdasági politika
megbosszulja magát!

A régi nyugdíjintézet szerencsétlen áldozatai
érdekében lankadatlan erővel döngetjük továbbra is

Ne vegyen házalótól gombát

Pfeifer Sándornál a Központi Vásárcsarnokban mindennap kaphat
friss, gyönyörű gombát; állandóan napi áron, míg a házalók árait
nem tudja ellenőrizni. Több nagy uradalom termelvényeinek eláru-
sító helye. Mindenfajta gombából nagy raktár.

PFEIFER SÁNDOR Központi Vásárcsarnok. Telefon A 851-78

Garantált elsőrendű paszterizált habtejszín, vaj, tej-

fel, tojás, juhturó, trappista-sajt legolcsóbb napi áron kapható.
TÓTH JÁNOSNÉ, Központi Vásárcsarnok, Balkarzat
Telefon: Aut. 840-25.

Nagy Testvérek

fémárugyára
BUDAPEST, VII, TELEP UCCA 31.
Telefon: Z. 66-33.

Gyárt kupakokat staniolból, alumíniumból. Ex-
port a világ minden államába. Fémtömegecikk,
csavarok, dobozok.

azt a kínai falat, mely a hadikölesönök valorizáció-
ját körül fogja és addig nem nyugszunk, míg a kor-
mány ezen becsületbeli kötelezettségének eleget nem
tesz. Szentül hiszem, hogy ez a viszonyok kényszer-
ítő hatása alatt belátható időn belül mégis csak
megtörténik, addig is azonban a minket jogosan
megillető segélyért a legerélyesebb akciót fogjuk
megindítani, mivel ez nem ajándék, hanem jogos
követelésünk. Valorizáció esetén jelentős összeget,
legalább évi 20-25 ezer pengőt tudnánk a régi in-
tézet segélyre szoruló tagjai között kiosztani. Az új
nyugdíjintézet vagyonához azonban nem nyúlha-
tunk, mivel az az új tagok kizárólagos tulajdonát ké-
pezi. Az új intézet vagyonát a régi intézet szomorú
sorsán okulva, ingatlanba fektettük s a befolyó ház-
bérekből egyelőre még a fennálló terheket kell tör-
leszteniünk. Ha a régi intézet is így cselekedett vol-
na, bizonyára nem ment volna tönkre és nem kellene
most a segélyre szoruló munkaképtelen, öreg rok-
kantakat üres kézzel tovább küldeni . . .

A kaviár.

Irta: Kovácsics Mátyás.

A KAVIÁR voltaképpen a luxus-nyalánksá-
gok közé tartozik, melynek rossz tulajdonsága, hogy
drága, jó tulajdonsága, hogy könnyen emészthető,
az étvágy ingerét serkenti és volna még egy harma-
dik, általában elterjedt hiedelem róla, azonban az
csak jámbor óhaj. De hát hagyjuk, hadd ringassa
ki-kí magát az ő saját illúziójában!

Jellemző, hogy a kaviárt a legtöbb nemzet
csaknem egyformán írja, csupán az orosz tér el tőle.
A hollandus Kaviaarnak írja, a görög Cabiari, a tör-
ök Goviar-t, az angol Caviary-t ír, míg ellenben
az orosz „Ikra“-nak nevezi. A kaviár tudvalevően
főleg a tok és a viza ikrájából ered, a többi fajtájú
halaknak is van ikrájuk, de azok már kevésbé
értékesek, sőt vannak halak, mint pl. a Barbe (fél-
szeguszó), melynek ikrái egyszerűen veszedelmesek
az emberi gyomorra.

A néhai magyar-osztrák monarchiába évente

„AEROSAN“

a legkötelesebb légfertölle-
nítő szer.
Kapható többféle illatokban.

„EROVIX“

vixelés nélkül tisztít fénye-
sít parkettet
linoleumot, bőrt, stb. stb.

GYÁRTJA:
AEROSAN MŰVEK

Cégt: Weisz József. — Budapest, VIII, Német u. 22. — Telefon: J. 301-86

közel ezer métermázsza kaviárt importáltak a külföldről, ebben a behozatalban részt vett Románia, Németország és Oroszország. Ez utóbbi csaknem 80 százalékát tette ki az importnak, Oroszország határait békeidőkben, mint a határvámok statisztikája bizonyítja, évente több mint kétmillió kilogramm kaviár hagyta el, hogy azt a világ minden részébe megrendelt helyükre eljuttassák. Jól berendezett halászipari telepei vannak ugyan Romániának, Szerbiának és Németországnak is, de olyan kitűnően felszerelve egyik sines, mint a Volga és Kaspi-tenger zónabeli és a déloroszországi Astrachan környékbeli halászipari telepek. Románia jóformán maga fogyasztja el kaviár produktumait, míg a szerbek Kladováról árasztják el Magyarországot és Ausztriát, ahol ez a fényűzésre szánt kereskedelmi cikk mint orsovai kaviár kerül forgalomba. Ilyen nagy területű zónákban, mint az asztrachani, egész flottilája van a kaviár-kereskedelemnek, amely megszámlálhatatlan mennyiségű hajók, pontonok, bárkák és esónakokból áll és szinte vezérkari elosztásban várják a dirigáló mester utasításait. Nagyobb halászatok alkalmával valóságos csatározás folyik a Volga, Kaspi-tenger és Asztrachan közötti zónákban. Száz és száz izmos kar és emberfeletti erő kell oda, hogy a befogott, felizgatott, nyugtalan megriasztott állatokat megfékezzék és rendeltési helyükre a Stapelplatzra bevonszolják. De még itt sines vége a harenak, mert a halat nem szabad megölni, előbb meg kell állapítani, hogy ikrás-e vagy tejes. Ez úgy történik, hogy a halat több ember megragadja, és a hátára fekteti és ilyenkor egy-egy hatalmas testű viza kétségbeesetten csapkod és elszántan védekezik támadói ellen, úgy, hogy a küzdelem alatt csak úgy röpködnek szerteszét a ponton vagy bárkából a forgácsok a nézők fejei fölött. Ha a halat aztán nagy nehezen leteperték, ekkor a főmester egy ezüstvégű, hosszúnyelű lancettával beledöf a hal hasüregébe, hogy ikrás vagy tejes mivoltát megállapítsa. Ha az állat ikrás volt, akkor a lancetta szigonyának ezüstös rekeszei ikrákat tartalmaznak, ebben az esetben az állat fejét bunkókkal addig ütögetik, míg az állat kimulik. Ellen esetben ha a hal tejes volt, nyomban átadják az ott rendelkezésre váró bőrnadrágos asszonyoknak, akik aztán a transzporálás további műveletét befejezik. Az ikrás halak hasüregét pedig hosszában felnyitják és a fátolszerű hálóba burkolt ikrákat még azon frissiben egy rézsodrony rostára (Messingsieb) helyezik, ahol a tenyérrel könnyedén addig dörzsölgetik, míg az ikrásszemek át nem potyogtak a rosta lyukai alatt álló edénybe. A kaviár így egész frissiben egészen szürkészemű, csupán a világosság és levegő behatása alatt válik sötétebb árnyalatúvá, úgyszólván oxidálódik.

Ezután következik a finom ásványsóval való konzerválás, amely művelet úgy történik, hogy minden 20 font kaviárt 1 font ásványsóval elegyítenek, ilyenformán nincs sózatlan kaviár, tehát az a fenn hirdetett sótalan-kaviár (caviar non salé) a mese világába tartozik. A francia jelzésű *caviar non-salé*-nak ugyanaz az értelme, mint orosz *malosol*-nak. Oroszul *malo* = kevés, *sol* = só, tehát *kevéssó*-t jelent és így nincs valami extra jelentősége. A vér-

beli inyencek a Beluga (viza) kaviárt feltétlenül előnybe részesítik a többi fajta kaviárok közül. Talán nem lesz érdektelen, ha felemlítem, hogy Asztrachanban terítékre került olyan óriási viza is, melynek hasüregéből 80 kiló halikrát emeltek ki s a kaviár már régen be volt sózva és az állat még mindig vonaglott az elszenvedett 15—20 bunkóütés dacára. Az elsőrendű Beluga-malosol után minőségben a Schippmalosol és a Saliány következnek, amelyeket különböző nagyságú pléhdobozokban vagy porcellán terrinek-ben szállítanak a szélrőzsa minden irányba. Közepes minőségű áruk, melyeket a németek részint az Elba és Weser folyókból, illetve az Észak és Keleti tengerből (Ostsee) halásznak ki, leginkább hordókban lesznek Hamburgból exportálva. A legolcsóbb minőségű kétségtelenül a piroszemű kaviár, melyek a ketzini *csukák*ból (Brandenburg) valók. A kaviár konzerválása, hogy gasztronómiai élvezetünket kielégítse, igen nagy lelkiismeretes és körültekintő munkát igényel, különösen ha már a dobozok nyitva vannak. A kaviár élvezetére vonatkozólag szabály legyen, hogy ahhoz semmiféle acélpengéjű kést vagy villát ne használjunk, inkább ezüst vagy nikkelt, de legjobb, ha üvegtálcákban üveg vagy porcellán evőeszközt szervírozunk hozzá. Aki hagymát, olajat, ecetet kever hozzá, az elrontja a kaviár fenséges zamatját és nem érdemli meg, hogy kaviárt egyék. Az igazi *gourmet* még vajaskenyéret sem eszik hozzá, legfeljebb néhány csepp citromot csepegtet rá, letördel egy kis darabka zsemlyét és arra csak annyi kaviárt halmoz rá, amennyi egy falatra elegendő és nem sört vagy fehér bort, hanem temperált vörösbort kortyant hozzája.

Dohányzó, válassz!

A Nikotex-párt tábora rohamosan növekedik. Mindenki érzi, hogy a nikotinmentesített szivaré és cigarettáé a jövő. A dohányzás maga megnyugtató az idegeket, kellemes perceket szerez, — ártatlan, kedves szórakozás, — de csak a Nikotex-párton. A magy. kir. Dohányjövédék valamennyi gyártmányát mentesítik a nikotintól. Ma már senkit sem fenyeget többé a nikotinmérgezés réme.

Gondoljunk egészségünkre és álljunk a

Nikotex-pártra

Garantált prima

habtejszint

literenként

Csak viszonteladónak. Évi kötésre is. **P 2.24-ért** egy órán belül házhoz küldjük

Telefonszámok: 853-64 és 843-98.

Schwartz pincérügynökség és szállodai személyzet közvetítő iroda

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI ÚT 46. TELEFON: J. 329—37.

A 40 év óta fennálló irodánk csakis elsőrangú szakképzett személyzetet közvetít. Vidéki megbízásokat pontosan elintézzünk. Forduljon bizalommal hozzánk! **Telefon: J. 329-37.**

A kontárokat jelentsd az ipartestületnek!

GORIUP ECZET
KÜLÖNLEGESSÉG 4% HYDR.
"VINAIGRE DEPIQUANT"

VINAIGRE DEPIQUANT

VINAIGRE DEPIQUANT

ALAPÍTÁSI ÉVI 1792

VÉDJEGY
ALAPÍTÁSI ÉVI 1792
GORIUP JÓZSEF

CÉGTULAJDONOS
WACK KERESZTÉLY
BUDAPEST. 1918.

ALAPÍTÁSI ÉVI 1792

ALAPITVA: 1792. TELEFON: Aut. 118-51.

HAAS ÉS CZJZEK
PORCELLÁN ÉS ÜVEG GYÁRI RAKTÁR

BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR ÚT 23.
GYÁRAK: Schlaggenwald és Chodau.

STUMPF BÉLA zöldség-, gyümölcs és főzelék
kereskedő, Budapest, Központi Vásárcsarnok.
Felső Dunapart. Telefonhívó: A. 846-09.
Lakás: Lónyay ucca 11.

MARCHHARDT K.

Vaj- és sajtkereskedő. Nagyban és kicsinyben.
Budapest, Központi Vásárcsarnok 542-45. fülke.
Telefon: Aut. 880-74.

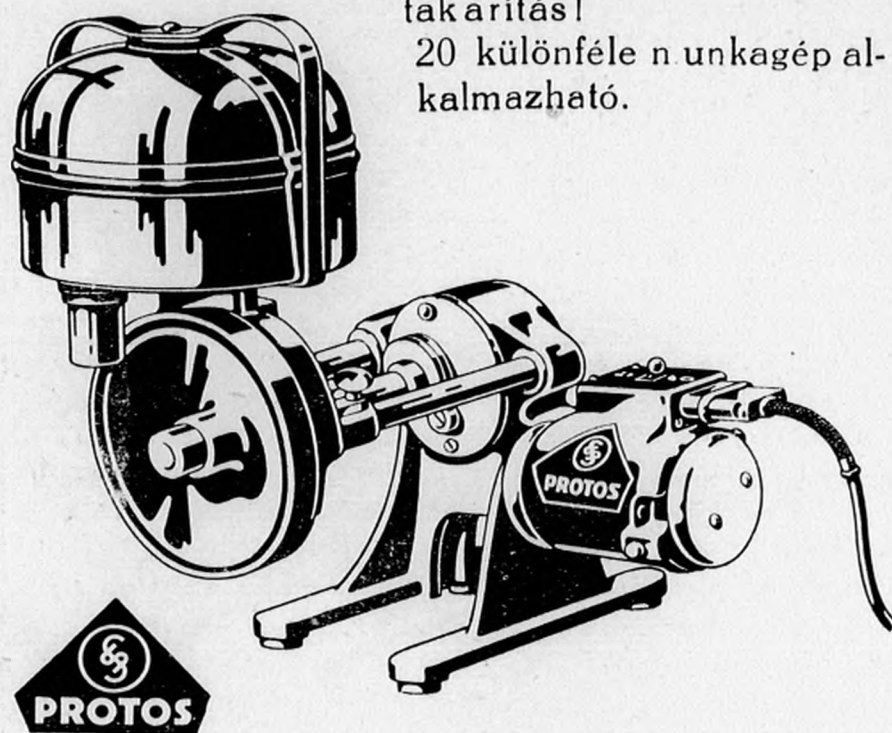
Telefon: Automata 507-06.

SÁGHY KÁLMÁN fehér és finom
sütődeje
BUDAPEST, I., BORS UCCA 7.

Fiókküzetek: I., Győri út 4., I., Maros ucca 23.

„PROTOS” KONYHAMOTOR

Legmagasabb teljesítmé. y!
Nagy munka- és időmeg-
takarítás!
20 különféle munkagép al-
kalmazható.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
VILLAMOSSÁGI R. T. BUDAPEST

Igazgatóság és központi iroda: VI., Teréz körút 36.
Gyár: X., Győmrői út 128.
Távbeszélő: Aut. 207-39. Sürgőny cím: Siemensdyn Budapest

AFFINÉRIA GALVÁNINTÉZET R. T.

Budapest, VII, Nagydíófa ucca 28. Telefon: J. 372-14 és 302-98.
gyári árban vállal ezüstözést,
aranyozást, nikkelezést, rezeztést galvanikus színezést.

KADVÁN JENŐ bőröndös
és bőrdíszműáru készítő

Budapest, VI., Kmetty ucca 15. Telefon: Aut. 110-66.
(Bejárat a Székely Bertalan uccai oldalon)
Speciál bőrbútorfestést jutányos áron vállalok.
Vadász cikkek a legjobb kivitelben kaphatók

Konyhaasztala, kredance

még egyszer oly soká tart, ha az
elpusztíthatatlan ETERNIT-borítás-
sal védi.

Mindig tiszta és olcsó.

Prospektust díjtalanul ad
ETERNIT MŰVEK
Budapest, VI., Andrássy ut 33.

PALUGYAY borok és pezsgők

Pincészet: BUDAFOK
Telefon: József 336-72.

Közp. iroda: Budapest, VI., Andrássy út 5. Telefon: Aut. 212-83. Aut. 291-19.

F. hó 20-ika este 6 órájától 22-ike éjfélt utáni 2 óráig szesztilalom van!

IBOS szőlőgazdaság saját termésű borai hordóban és palackokban **BADACSONY****A belföldi borfogyasztás problémája.**

I.

Dr. Sebestyén Gyula m. kir. udvari tanácsos,
a M. Tud. Akadémia tagjának előadása.

MINT BADACSONY vidékének egyik régi szőlőbirtokosa, örömmel ragadtam meg az alkalmat s f. hó 5-én a belföldi borfogyasztás problémájáról székházuk tanácstermében előadást tartottam a budapesti vendéglős uraknak. Közel egy órányi idő állott rendelkezésemre s mondanivalóim egész tömegére még sem keríthettem sort. E szűkre szabott helyen pedig csak azokra a megállapításokra szorítkozhatom, amelyek az utánam felszólaló *Keszey Vince*, *Malosik Ferenc*, *Gundel Károly*, s a *Mayer* miniszter úr képviselőjében megjelent *Vargha Zsigmond* szőlészeti és borászati főfelügyelő úr helyesléseivel találkozott.

Borfogyasztásunk állandó sülyedésének okát ott találtam meg, ahol azt sem a törvényhozás, sem a magyar közgazdaságot irányító pénzügyi és földművelésügyi kormányzatok soha nem keresték, tehát föl sem ismerték. Érttem azt a nagy szakadékot, a mely ma a bortermelőt a vendéglősipartól elválasztja. Létrejöttét annak kell tulajdonítanunk, hogy a vendéglős a közelmúltban még pincegazdát és egyben borvásárlót is jelentett, míg újabban a fővárosi vendéglősök túlnyomó részét a borkereskedők látják el kész áruval és az elszegényedett elemeket támogató hitelműveletekkel.

A szakadás ezelőtt félszázaddal, a homoki szőlők telepítésével kezdődött. Az olesó tömegbort ontó homok nálunk rendkívül élénk borkereskedelmet teremtett. E kereskedelem nagyarányú kivitelével jelentékeny nemzetgazdasági tényezőnké súlyosbodott. A költséges szénkénegezéssel mentett világhírű hegyi szőlőink termelői csak akkor kezdtek jajongani, mikor budapesti vendéglős borvásárlók elmaradoztak, mert ők is a borkereskedőknél, vagy közvetlenül a homokon kezdtek bevásárolni s nekik a drágább hegyi borokra csak a savdús, vagy nagyon is lágy homoki borok házasításához volt szükségük.

A vendéglősiparnak így támadt előnyeit és a mellőzött hegyi termelők viszonyait a háború néhány esztendeje teljesen megváltoztatta. A hideget, meleget, szállítást, rendetlen kezelést könnyebben kiláboló hegyi borokat rendkívül drágán vásárolták. És amit a vendéglős is jó pénzért vett, azt a pénz rohamosan törített elértéktelenedése idején

tájékoztatlanul kótyavetyélte el. Pénzén a falusi gazda városi házakat vett, a vendéglősök nagy tömege pedig menthetetlenül tönkrement. Így aztán ez újabb ok volt arra, hogy utóbb a híres bortermő vidékeken már csak a tőkeerős vendéglősök tudtak megjelenni.

A feltornyosuló bajokon törvény, póttörvény, miniszteri rendeletek és pótrendeletek sem tudtak segíteni. A vendéglősiparon legkevésbé. A vendéglők, italmérések korlátlan engedélyezése, a közvetítő kereskedelem hegemoniája, a türhetetlenül nagyarányú kamat, elviselhetetlen adóterhek, boltbérek stb. a vendéglősök számára kétségbeejtő helyzetet teremtettek. Mivel velük együtt az egész társadalom leromlott, a borfogyasztás is mély pontra sülyedt. *Vargha* úr öméltségének bejelentése szerint a tavalyi 25 literes fejkvóta az idén már 16-ra fogyott.

E leromlás főokát is abban látom, hogy az utóbbi néhány inséges esztendőben már csak a fogyasztót elriasztó legolesőbb boroknak volt keletje. Szerintem ez az oka, hogy a nálunk megforduló idegenek révén a magyar bornak a külföldön is rossz híre lett. Itthon csak a vendéglősipar legnagyobb ellensége, a café restaurant találta fel magát. A magyar bortermelők néhány pincegazdaságának drága, de kitűnő márkájával a sörfogyasztók nagy részét most, a legsúlyosabb viszonyok közt is el tudta hódítani.

Ezt a vendéglősipar nagyon szívelje meg. Borozó társaságokat s általában rendes borfogyasztókat csakis jó borokkal lehet hódítani. De ehhez pin-

MÁLNÁSI MÁRIA

természetes alkalikus sós savanyúvíz.

Influenza, asthma,

torok, gége és légcső betegségeknél
kitűnő hatású.

Gyomeregést azonnal megszüntet.

Mindenütt kapható.

Jégszekrények sörapparátok, pohárállványok, mészáros-jégszekrény k

bárkinél olcsóbban

PUCHALA KÁROLY jégszekrény és asztalosáru üzemBudapest, VI. Rózsa u. 51-53.
(Hegedüs Sándor u. sarok)

Telefonhívó: A. 281-22

Gottlieb Mór

KIRALY UCCA 70.

Telefon: 296-71

Vállal szállodai, vendéglői és kávéházi villanyberendezéseket, úgymint: rádió-, csillár-, szellőztetőberendezést és javítást. Éjjeli inspekió!

Dreher-Mauls

darabos dessertjei kitűnőek!

Csakis **KROLUPPER**-féle kerti széket vásároljon

SCHMOLKA

hentesárugyár Budapest, VII., Kazinczy ucca 44. Telefon: J. 428—33.
Füstölt húrok, nyelvek, sonkaárúk, mindennemű felvágottak, valamint nyers-
húrok legolcsóbb beszerzési forrása

gazdaság és tőke szükséges. Ennek hiányában a vendéglősiparnak szorgalmazni kell, hogy a kitünő bortermő hegyvidékek tőkeeresz szőlőbirtokosai vállalják az államiilag képzett pincemestereket foglalkoztató pincegazdaságok sürgős megalapítását. Szorgalmazzák továbbá, hogy az ipartestület karolja fel a gyengébb tagok ügyét s találjon módot arra, hogy kisebb hitelkeretben ők is a termelők pincegazdaságából szerezhessék be olcsón a boldogulásukat szolgáló kitünő hegyi borokat.

II.

Malosik Ferenc hozzászólása.

HA MI, bortermelők, vendéglősök és borkereskedők mai helyzetünket helyesen akarjuk aposztrofálni, úgy Jókait kell citálnunk, aki egyik művében, az akkori helyzetet, amikor az iródott, így jellemezte: „Vergődünk az élet keserű levében, mint a falusi házi öblös kalamárius fekete levébe bepotytyant őszi légy.”

Vergődünk, vesződünk, próbálunk menekülni, a sötét áradatból kapaszkodunk erre is, arra is, hogy életünket megmenthessük, de, hogy ki tudunk-e mászni a bajból, az tisztán a sors szeszélyétől függ.

Az ideai szüret befejeződött, a vérmes remények, amelyeket hozzá fűztek, javarészből beváltak, a borok mennyisége és azok minősége jó, az árak még nincsenek teljesen kialakulva, eladás nehezen jön létre.

Általános a borérdekeltség részéről a gond a borok értékesítését illetően. Emelkedik-e a belfogyasztás? lesz-e megfelelő export, ez olyan, mint a lutri. Lehet, hogy eltrafáljuk, lehet, hogy nem.

Sajnos, az exporthoz fűzött remények nem vál-

tak be, a vendéglői borfogyasztás némileg emelkedett ugyan, de nem olyan arányban, amint azt a mai alacsony áraknak megfelelően reméltük.

Olvastam egy osztrák borkereskedő levelét, amelyben az foglaltatott, hogy bármilyen olcsó Magyarországon a bor, a vámtételek miatt mégis sokkal drágább, mint például a déltiroli bor. Ha vesznek is némi mennyiséget, azt azért teszik, mert a magyar bor kiváló *tónusára* van szükségük, szóval *esszenciának* használják föl, már pedig tudvalevő dolog, hogy esszenciából nem sok kell.

Csehország, Lengyelország és Oroszország, ez a három ország szintén nagy „abnehmer“-je volt országunknak, most Franciaországgal kacérkodnak és onnan veszik a bort.

A többi európai állam annyira túl van halmozva gazdag bortermő államok olcsó ajánlataival, hogy azokkal a mi szegény, kifosztott és tönkretett országunk már pénzügyi viszonyainál fogva sem tud versenyezni.

Tehát bortermésünk nagyrésztét itthon kell elfogyasztani. De hogyan? Ez a kérdés!

E tekintetben a nagy bortermő államoktól kellene példát vennünk.

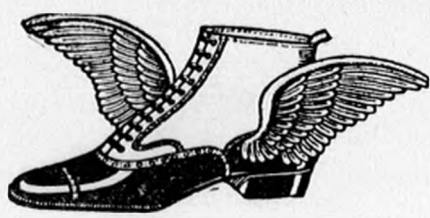
Nem vagyok ugyan barátja a külföld utánzásának, mert más országok viszonyai mások, s azokat nem vehetjük át, egyébként pedig nem biztos az eredmény. Mert például Franciaországnak, amelynek polgárai gazdagok, jómódban élnek, könnyen engedhetik meg maguknak a fényűző életmódot, amelyhez a bor fogyasztása is tartozik.

A francia éttermi vendégnek az asztalára, akár kívánja akár nem, felszolgálják a bort és szónélkül fizeti. Először mert telik, másodsor mert hazafias kötelességének tartja, hogy a borfogyasztást elősegítse, tudván azt, hogy polgártársainak ezreit juttatja kenyérhez.

Ott a borfogyasztásban nem áll be nagy aránytalanság, mert mindenki megissza a magának megfelelő kvantumot, tehát koponyánként mérsékelt a borfogyasztás, összességében mégis óriási. Évente vagy 50—60.000 hl. vár elfogyasztásra.

Nálunk, sajnos, a menü nem bírja meg a bor belekalkulálását. A kereseti viszonyok oly rosszak, hogy mindenki azt keresi, hol talál olcsóbb élelmezést.

De talán meg lehetne valósítani, ha a borfo-

ÉRZÉKENY, FÁJÓS LÁBAKRA

készíték orvosok által elismert új találmányu gyógycipőket, ludtalp, fagyás, izzadás, tyukszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész. **Szondy ucca 13.** Gyógycipők. egyedüli készítője. **Címet kérem megőrizni.** Kérjen ismertelőt.

Vendéglősöknek és alkalmazottjainak ingyen lábátvilágítá

Saját érdekében alakítson asztaltársaságot!

Takarékasztaltársaságok

célszerű felszereléseit a legolcsóbban csakis

DEUTSCH A. papirüzletében szerezhetik be. UJDONSÁG! A, B, C és D csoportos tagkönyvek tartós fedélben **darabja 8 fillér.**

Minden asztaltársaság egy irodai előjegyzési naptárt ingyen kap.

Sülyeszthető jó föltőtoll már P 2.50-től.

Postai megrendelések még aznapelintéztetnek.

Üz'etem 1889 augusztus 1. óta

VI, Aradi ucca 35. szám

a'att van.

F. hó 20-ika este 6 órájától 22-ike éjféltutáni 2 óráig szesztilalom van!

gyasztási adót teljesen eltörölnék, vagy legalább is tekintélyesen leszállítanák. Ha a vendéglős tömegfogyasztást tudna elérni, megelégedne csekély haszonnal is.

Teljesen visszás az a helyzet, amely ma fennáll a bor fogyasztási adója és a bor ára között.

A borfogyasztási adó leszállításával az italmérségi illethez is rendezni kellene; legjobb lenne a kettőt egyesíteni, úgy, hogy a vámnál egyszerre rónak le. Ez igazságos is lenne.

Hatóságaink, különösen a földművelési kormány részéről látjuk a törekvést a bajok orvoslására, az ilyen irányú tevékenység tagadhatatlan.

Minket vendéglősöket sem érhet szemrehányás. Fölszerve a súlyos gazdasági helyzetet, amelyben országunk népe szenved, a lehetőséghez mérten leszállítottuk árainkat, dacára annak, hogy a közterhek megmaradtak, sőt részben emelkedtek. Igazodtunk és igazodunk vendégeink módjához. Ma már minden vendéglőben, nagyobb vagy kisebb, elfogadható áron jó és olesó bort kapni, de el kell arra készülnünk, hogy az árak még jobban lemorzsolódnak.

Egyes jelenségekből következően, azt kell hinnünk, hogy a borfogyasztás emelése nem lesz könnyű feladat.

Negyven éve vagyok vendéglős, de ez idő alatt annyi málna-fröccsöt nem adtam el, mint az elmúlt nyáron. A fiákeres és konfliskoecsisok bort ittak, a sófförök tejet, az alkoholt most az autó fogyasztja benzinnel keverve. Fordított világ ez, a száraz Európa előhírnökei.

Tennünk, cselekednünk kell tehát valamit, hogy elsősorban a bortermelők és másodsorban a mi érdekeinket megvédhessük.

Ha valamely bajt orvosolni akarunk, úgy először az okokkal kell tisztába lennünk, amelyek azt előidézik vagy idézték.

A borfogyasztás esökkenésének, amint azt mindnyáian tudjuk, legfőbb oka a nagy munkanélküliség. Ezen mi termelők és vendéglősök segíteni nem tudunk még olesósággal sem, mert hiába kínálják az ökröt a vásáron egy pengőért, ha a vevők egy pengője sincs.

A borfogyasztás esökkenésének másik okát főleg abban látjuk, hogy a bort úton-útfélen diszkreditálják, hibásan értelmezett törvényes intézkedésekkel bizalmatlanná teszik a fogyasztókat.

A borvizsgáló bizottságok működéséről van szó. Előre kell bocsátanunk, hogy nem az intézmény ellen van kifogásunk, a céllal is egyetértünk, azonban a bizottságok működésében, a rendeletek végrehajtásában van a hiba. Ezek ellen szólalunk föl.

Itt van például a legutóbbi eset, a mustok úgynevezett túlkénevezése. Körülbelül 90 fővárosi vendéglős ellen indult ez okból eljárás.

Tudott dolog, hogy ma a vendéglősség nagy része főke hiányában kereskedőnél vásárol.

A mustot, amelyet az egészen kiesi üzem demi-

zsonban, a nagyobb forgalmú üzem 25 literes sörshordókban veszi a préselőtől vagy kereskedőtől, óráról-órára, egyik napról a másikra, telefonon rendeli, hogy édes legyen.

Ha a must kénevezve van, azt nem ő kénezi, ezt már csak azért sem teszi, mert szaklapunk útján is felhívtuk figyelmüket tilos voltára és annak következményeire.

A kénezés tehát vagy a termelőnél (ez olyan eljárásokban szokásos, amikor a szőlő megrohad, mint például az idén) vagy a kereskedőnél, vagy a must préselőnél történik.

Megkérdeztünk egy hites szakértőt, mely módon lehet megállapítani azt, hogy több-e a kéntartalom a mustban a megengedettnél, mire azt a feleletet kaptuk, hogy egy vegyi folyadékkal lehet megállapítani, ezt azonban csak az Ampelológiai Intézetnek vagy a borvizsgálatot vezető borászati főfelügyelőnek szabad használni.

Hát engedelmet kérünk, ha nekünk nem mondják meg, nem nyújtanak arra módot, hogy ellenőrizhessük a kereskedő vagy termelő által szállított mustot, hogy állapítsuk meg, hogy az kifogás alá esik?!

Ne csak a törvény erejével suítsák azokat, akik ártatlanul hibába esnek, hanem világosítsák fel őket, hogyan, miként, mely módon védekezhetnek ellene. Amint az a szőlőtermelőkkel történt a különböző állatkártevői és növény ellenségei ellen való védekezésnél.

Ha ez a kérésünk nem nyer kedvező elintézés, úgy kénytelenek leszünk tagjainknak azt javasolni, hogy a jövőben a mustméréstől álljanak el egészen. Ez pedig nem lenne jó, mert nem szolgálná a borfogyasztás emelését.

Van egy tót közmondás, amely így szól: *Fto je naszral nyeveszta*, minden bajnak az anyós az oka. Mi vendéglősök a borkrízis kérdésében nem akarunk az anyósok lenni. Ellenkezőleg, szolgálni kívánjuk, segítségére akarunk lenni a borfogyasztás emelésének. A legnagyobb magyar, Széchényi István mondotta, *ma olyan időkben élünk, hogy az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani*, ne vegye senki profanizálásnak, ha azt mondjuk, hogy ma a borértékesítés kérdése, a fogyasztás emelése olyan fontos dolog, hogy csak a legmegrögzöttebb borhamisítót szabadna kipellengérezni, azonban többet érünk el a súlyos büntetéssel, mint a publikálással.

Lám a sörgyárak, igen helyes üzleti érzékkel, mást csinálnak. *Aranytallérral* jutalmazták azt a vendéglőst, aki jólkezelt sört mér és ezáltal nagyobb fogyasztást ér el.

A Dréher-sörgyár a szakiskolánk részére alapítványt létesített, amelyből azok a tanoncok részesülnek, akik a legjobb előmenetelt tanúsítják a sör helyes kezelésének elméletéből.

Ebben van ráció, de nem a bizalomrontásban, nem abban, hogy valamely csekélyebb kihágásért, amiért első esetben miniszteri rendelet szerint is figyelmeztetés jár, odabiggyesztik a kihágás elköve-

BOROS BÉLA aranvozó, ezüstöző és nikkelező műintézete

Budapest, VII., Klauzál u. 18. Tel: József 441-48. Elvállal aranyozást, ezüstözést, rezeztést, oxidálást, fémesiszolást, valamint dísz tárgyak, ékszerek újítását. Specialista vendéglői, kávéházi, szanatóriumi edények és felszerelések újításában és állandó jókarbantartásában.

Nagyobb éttermek és mulatóhelyek részére eladó 10-15-20 éves 30 hl. rizling és 15 hl. kadarka-bor, palackozáshoz való. **LADÁNYI TESTVÉREK, KECSKEMÉT.** Telefon: 246. szám.

Propagáljuk a magyar fürdő- és üdülőhelyeket!

Féregmentes lesz a lakása,

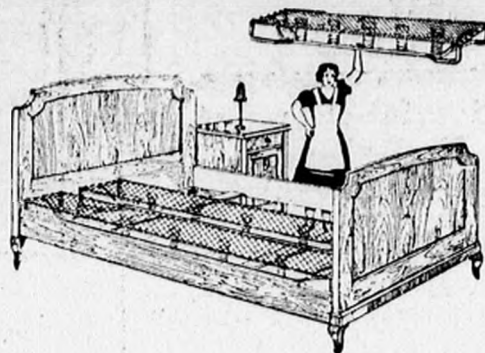
ha a modern lakberendezés legelőkeltebb gyártmányait

a **GLOBUS lakberendező üzemétől**

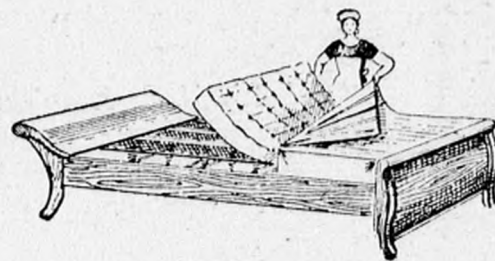
szerzi be.

VII., Barcsay u. 7. Telefon: J. 355-50.

Kérje a 35. számú képes árjegyzék díjtalan megküldését.

Szabadalmazott 3 részből álló acél sodronyágybetét, amelyet egyedül, segítség nélkül kiemelhet és visszahelyezhet az ágyba, így könnyen tisztítható. Minden méretű ágyba behelyezhető, nem süppedő, tökéletes, tartós. Francia recamierek minden méretben és kivitelben készülnek és kaphatók

Szabadalmazott szelvény, mely minden részében szétszedhető, tisztítható és pótolható. Kiemelhető 3 részes acél sodronybetéttel. Felhúzható lábtámlával, ezáltal egy tökéletes kényelmes ágyat képez, tiszta keményfa, fényezett, elegáns állvánnyal, ágyneműtartó ládával. Minden méretben és kivitelben kapható.

tőjének neve mellé, hogy *vigyázat, borhamisító!* Nem a személyeket védjük ebben a kérdésben, a borfogyasztás emelkedésének érdekét.

A sörgyárak nap-nap után újabb és újabb ötletes reklámmal jönnek ki, legközelebb talán már az égboltozatra írják fel, hogy a sör az egyedüli makulátlan ital.

Budapestben fogalommal növesztettek jónéhány sörözőt. Ezzel szemben az történik, hogy azt a kis bizalmat is, amely a bor irányában még fennáll, lecsorítják, helytelenül alkalmazott intézkedéssel. Mint régi, megcsontosodott borásznak, fáj a szívem annak a vandalizmusnak a láttán, amely ebben az irányban történik. Ugy vagyok véle, mint a jó szőlőgazda, aki nem tudja szónélkül nézni, hogy a vincellérje nem a hibás vesszőt metszi le ollójával, hanem a különben egészséges tőkét rántja ki gyökerestől a földből.

Ha én a földművelésügyi miniszter volnék, az olyan vendéglősnek, aki jó, tisztán kezelt és olesó bort mér, dicsérő oklevelet adnék.

Köztudomású dolog, hogy a patinás nevek, mint *Gundel, Keszei, Hoffmann* stb. a jelenben, *Szikszy, Karikás* stb. a múltban milyen vonzóerővel, varázserővel bírtak és bírnak a vendéglői közönségre. Van néhány kimondottan borozó-vendéglő ma is, amely megmaradt magnak a régi jó időkből, hogy csak egyet említsek, a „Kék Flaskó“-t. Ezek kitűnő szolgálatot tesznek ma is a borértékesítésnek. Az ilyen patinás névvel és hírnévvel bíró borozó-vendéglőket egy bortermő államnak úgy kellene védeni, amint a közkinest védik.

A borértékesítés elősegítésére ajánlom vendéglős kartársainknak a baráti társulást, úgy hogy négyen-ötten összeállnak és megveszik valamelyik vagy több termelő évi termését és olyan megállapodást kötnek, hogy az áru fizetése a mindenkor az elszállítandó mennyiség után történik a termelőhely. Vagy állítsanak fel a *győri* vendéglősök néldájára pincészövetkezeteket, így olesóbb borhoz jutnak és versenyképesebbek lesznek.

Vendéglő

38 éve egy kézben, három szobás komfortos lakással, saját házba való költözés miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban: József 314-00 telefonszámon meg tudhatók.

A rezsinek 70%-a fix költségre esik.

— *Miért nem tarthatnak lépést a fogyasztói árak a nyersanyagárak esésével?* —

A MAI VÁLSÁGOS GAZDASÁGI helyzetben a közgazdasági tudomány gyakorlati feladatainak munkálásával évekket ezelőtt Európaszerte akár parlamenti bizottságok, akár a meglévő, akár újabban speciális célokra alakult tudományos intézetek végeznek beható vizsgálatokat, amelyeknek eredményeit azután közkincesé téve, az életben is alkalmazást nyernek. Újabban nálunk is foglalkoznak a háború utáni gazdasági helyzettel se téren a Gazdaságkutató Intézet, valamint a Központi Statisztikai Hivatal konjunktúrakutató bizottsága végez nevezetes munkásságot. Ugyancsak kiemelendő az Országos Hitelvédő Egyesület működése is, amely a gazdasági helyzet alakulásának és helyzetének főképpen azon mozzanatait vizsgálja, amelyeket a *belső* tényezőknek nevezhetnénk, amelyek főképpen az üzletvitel eredményességére vannak hatással: az ár-kalkuláció és a rezsí problémái.

Az alábbi cikk dr. *György Ernő*, az OHE igazgatójának egyik előadását ismerteti.

A mi szakmánk köztudomásúlag a rendes adózáson felül speciális adóterhektől roskad, éppen ezért igen fontos és szükséges a rezsitételek és a kalkuláció tényezőivel való beható foglalkozás, az ezeknek egymáshoz való viszonyának megállapítása, mert a mai gazdasági helyzetben nemcsak a külső terhek ellen, mint az adózás, kell küzdenünk, hanem a *belső* tényezőkkel is alaposan kell foglalkoznunk, mert *némi könnyebbséget* ezáltal is el lehet érni.

*

A fogyasztói árak alakulásában azon kérdés mellett, hogy a nyersanyagárak csökkenése mennyiben hat ki, döntő szerepet játszik a rezsiköltségek alakulásának kérdése. Ha a rezsí kialakulásának kérdését a magyar viszonyok szempontjából vesszük szemügyre, úgy azt látjuk, hogy a nyersanyagár-csökkenés erőteljesen fellépő tendenciájával szemben a magyar detailkereskedelem rezsijének aránylagos lecsökkentését két körülmény nehezíti meg:

az egyik a mezőgazdasági foglalkozású vásárlóközönség fogyasztóképességének katasztrófális leromlása,

a másik a kereskedelem által nem befolyásol-

A magyar föld és a magyar ipar termékeit használjuk!

Délelőtt egy csésze forró Bovril-Bouillon

Minden asztalon egy üveg Bovril mint elsőrangú ízesítő és táperőnövelő (levesbe, főzelékbe stb.). Gyártja Bovril Limited, London, az angol király udvari szállítója.

ható rezsitételek stabilitása, sőt bizonyos vonalon történt emelkedése.

Az első kérdés különösebb jelentőséggel azért bír, mert egyébként az árak alakulásának törvényszerűsége alapján, a csökkenő ár rendszerint automatikusan többletfogyasztást vált ki s ez a körülmény a gazdasági viszonyok általános megjavítására vezet. Ez összefügg azzal, hogy a csökkenő árak a reálmunkabérnek emelkedését jelentik, mert ugyanezért a számszerű összegért nagyobb mennyiségű árut lehet vásárolni.

A csökkenő árak hatása tehát a forgalom emelkedésében jut kifejezésre. Ellenben a jövedelemcsökkenésnek a közgazdaság megállapítása szerint ugyanaz a hatása, mint az áremelkedésnek: a forgalmat csökkenti. Ez a fonák helyzet mélyíti ki a magyar gazdasági élet krízisét s nehezíti meg a kibontakozást.

Az egyik oldalon jelentkezik egy erőteljes ár-csökkenés, amely a termelésre és vállalkozásra szükségképpen bénítólag hat, viszont a másik oldalon azt az előnyt, ami egyébként az árak csökkenésével együtt jár, hogy a fogyasztás lényegesebben megnő, lerontja az a körülmény, hogy a magyarországi fogyasztás szempontjából oly nagy mértékben figyelembejövő mezőgazdasági lakosság fogyasztó- és vásárlóképessége a mezőgazdasági termények árának rendkívüli csökkenése, a mezőgazdaság rentabilitásának erőteljes leromlása folytán hirtelen, katasztrófális módon leromlott.

Ezt a tételt számszerűen igen élénken illusztrálják azok az adatok, amelyek a forgalmi adóbevételek alakulásában a vidéken beszédett forgalmi adóösszegek csökkentéséről adnak számot s amelyekből kitűnik, hogy a vidékre eső forgalmi adóösszegek lényegesen jobban csökkentek, mint a budapesti forgalmi adóbevétel. (Míg Budapesten az ezévi forgalmi adóbevétel kerekén 10%-kal, addig vidéken ugyanazon idő alatt 30%-kal csökkent. *A szerk.*)

E forgalomcsökkenés számszerűségének megállapítása különböző vonatkozásokban s nemcsak az itt tárgyalt kérdés szempontjából bír jelentőséggel. Németországban újabban az erre vonatkozó adatokat a „Forschungsstelle für den Handel“ igyekszik a különböző kereskedelmi szakmáknak ez irányban való közreműködése alapján megállapítani. Megfelelő adatszolgáltatás folytán a textil-, ruha-, cipő-, háztartási cikkek és droguák tekintetében állott módjában ez intézménynek a megfelelő forgalmi adatokat feldolgozni és ez alapon megállapítani, hogy 1930 első felében a forgalom 8 százalékkal, az árubeszerzés pedig 10 százalékkal csökkent. Ugyanez év harmadik negyedében a forgalom 11.6 százalékkal, az áruvásárlás 19.1 százalékkal csökkent.

Patkány, egér,

mezei egérintő,
hőrcsőg, ürgeirtő

sváb, csótány,

hangyairtó stb.
Napiárban szállítja.

Törv.

védve.

RATINOL LABORATORIUM, Budapest, VII., Murányi u. 36.
Telefon: J. 315-86.

Helyesnek tarthatjuk ez adatokra vonatkozólag azt a megállapítást, hogy itt a beállott csökkenés nem annyira a forgalombahozott áruk mennyiségében jut kifejezésre, mint inkább az időközben beállott értékelődésnek felel meg. Anglia ez év augusztusában bocsátotta közre az első ilyen kereskedelmi forgalmi statisztikát és 86 üzlet, főképpen áruház forgalmát veti össze az elmúlt év hasonló időszakával. Ez az augusztusi statisztika a f. évi forgalomban 7.1 százalékos csökkenést, a raktáron lévő áruk tekintetében pedig 3.1 százalékos csökkenést állapít meg.

A magyar viszonyokra vonatkozólag e forgalomcsökkenésnek közvetlenül a detailkereskedői forgalomban való megállapítása meglehetősen nehézségekbe ütközik, aminek oka az is, hogy a magyar kereskedelem ezideig az ilyen üzemstatisztikai felvételekkel szemben igen tartózkodó álláspontra helyezkedett, így az ezirányban legutóbb az OMKE erkölcsi támogatása mellett: Magyar Gazdaságkutató Intézet által folyamatba tett akció sem vezetett eredményre. (Mellékesen megjegyezve, azt hiszem, hogy ebben nagy része van annak a túladministrációnak, amelyet nálunk egyébként a közterhek kapesán pénzügyi vonatkozásban róttak a kereskedelemre.) Ez adat megállapításánál tehát egyfelől azon az úton kellett eljárni, hogy a rendelkezésre álló általános jellegű statisztikai adatokat kell alapul venni, másfelől, hogy több cégtől külön megszerzeni a megfelelő adatokat az idei év egy-egy időszakára az előző évhez viszonyítottan.

Ha itt figyelembe vesszük, hogy a forgalmi adótétel az 1929 július 1-étől szeptember 30-ig terjedő időszakban felmerült 27.5 millióról ez év azonos időszakában 18 millióra csökkent; hogy a vámbevétel 26.5 millióról 20.8 millióra ment vissza; hogy a szeptemberi árubehozatal 89.6 millióról 77.7 millióra csökkent; hogy a budapesti vásárcsarnokba történt felhozatal ez évben a múlt évhez képest 30 százalékos csökkenést mutat és hogy a budapesti statisztikai adatok szerint a Budapestre behozott áruknál a fonal- és szövetárak mennyisége 95.220-ról 65.580-ra, a kézmű- és rövidáru 14.084-ről 10.320-ra, a papíráraké 408.000-ről 364.000-re ment vissza, valamint, hogy az ipari nyersanyagok és árutermékek vasúti áruforgalmában az összes teherárak mennyisége tonnákban 1930 július-szeptemberi időszakban 5.451.303-ra ment vissza, az elmúlt év hasonló időszakának 6.550.476-ával szemben, úgy ez adatok alapján, de kiegészítve ezt a cégeknek egész sorából beszerzett üzletforgalmi adatokkal, arra a meggyőződésre kell jutni, hogy a valóságot közelítettük meg, ha ez év átlagos forgalomcsökkenését a magyar detailkereskedelemben az elmúlt évhez viszonyítottan 20—25 százalékra teszem.

A hátralékos és az esedékes tagdíjakat kérjük befizetni!

Az itt érintett forgalomesökkenésnek a rezsire gyakorolt hatása messzemenően jelentkezik azon körülmény folytán, hogy a kereskedelem a maga egész rezsikalkulációját egyfelől számítási adatokra, másfelől bizonyos körülményekből leszűrt jövőbeni következtetésekre alapítja és így voltaképpen nagy meglepetések gyakran csak utólagosan ismerhetők fel. S itt nem hagyható figyelmen kívül az a jelenség sem, hogy éppen lefelé menő ártendenciánál és az árak kialakulásánál éppen a mai viszonyok között oly nagy szerepet játszó áron aluli kényszereladások mellett egy normális felépítésű rezsikalkuláció következetes keresztülvitele leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik.

Dr. György Ernő próbált oly kalkulációt megállapítani, amely az általa itt érintett forgalomesökkenést veszi alapul, abból a feltételezésből indult ki, hogy a kereskedelem által forgalomba hozott áru nagykereskedelmi árának átlagos 10 százalékos csökkenése vehető figyelembe, ezzel szemben a rezsit fix összegében változatlanul abban az összegben vette fel, mint az előző évi forgalomban. Ez a számítási alap a maximuma annak, amennyi egyáltalán feltehető, mert hiszen egyébként a rezsit rendszerint a beszerzési árhoz idomul és annak csökkenésével aránylagosan csökken.

Abból a feltevésből kiindulva, hogy a nagykereskedői árnál egy 10 százalékos csökkenés állott be és a detailkereskedelem rezsit címén ugyanazt az összeget számítja fel a maga kalkulációja során, mint az előző magasabb ár mellett, egy 35 százalékos rezsit alapulvételével, a fogyasztási áraknak 6.5 százalékkal jelentkező csökkenése áll be. Ezzel szemben egy 20 százalékos forgalomesökkenés folytán a kereskedő bevétele 14.6 százalékkal csökkent. Ez a 14.6 százalékos csökkenés magában véve olymértvű, hogy a kereskedői üzletvitel rentabilitását a legmesszebbmenően érinti. Ha ugyanis figyelembe vesszük itt azt az elfogadott megállapítást, hogy a kereskedelmi rezsinek 70 százaléka fix költségre esik, amelyet befolyásolni, legalább is meglehetősen hosszú időszakon át, a kereskedő nem is képes, úgy ezen a fix rezsitételen felül eső költségeknek felelő részét kellene a kereskedelemnek lecsökkentenie ahhoz, hogy az üzletvitel egyensúlyhelyzetében az előző évhez képest a statusquo-t fenntartsa.

**BUDAPESTI BUTORIPAROSOK
KERESKEDELMI R. T.**

◆

**BUDAPEST, IX.,
ÜLLŐI ÚT 15. SZÁM**

TELEFON: AUT. 871-98.

LÁSZLÓ-SONKA a legjobb
László Lajos és Gyula hentesárnyár r. t.

VIII., NÉMET UCCA 21-23.
Telefon: József 762-47, 462-48, 462 49.

Ifj. Rufferschmidt Károly
gőzüzemre berendezett sütődjéje
Budapest, IV., Váci ucca 55. Tel: Aut. 840-42.
A főváros legelőkelőbb vendéglőinek állandó szállítója. (Egész napon át friss sütemények.)

Eternit^a legújabb csodaanyag

**konyhabútorok burkolatára,
falburkolásra, kályhaellenzőnek,**
ragyogó, márványfényes, mosható és surolható.
Minden kívánt méretben szállítja

STEINER VIKTOR
Budapest, VIII., Szentkirályi u. 5. Tel.: J. 434-30

NÖSNER PEZSGÓ

készült francia módszer szerint

BUDAPEST, V., LIPÓT KÖRÚT 4.

Rendelések: Telefon AUT. 194-89

105 ÉVES CÉG

**HARIS, ZEILLINGER
ÉS TÁRSA**

A „Kék csillaghoz“.

Kávéházi, éttermi, szállodai fehérneműek.
Vászon, sifon asztalneműek.
Női, férfi és gyermek fehérneműek.
Menyasszonyi kelengyék.

BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 16. SZÁM.
Telefon: Aut. 836-70.

HIMLER ÉS TÁRSA

Naponta friss vágású marha, borjú, sertés és birkahúsok

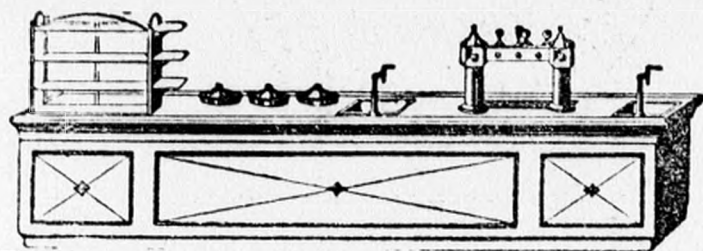
mészárosok, Budapest
Közp. vásárcsarnok, Vámház téri főbejárat, jobbra

Kizárólag elsőrendű áru. — Telefon: J. 357-63

Jól összeállított étlapról nem hiányozhat a

PUSZTADÖRI SAJT

Bor- és sörkimérőkészülékek, jégszekrények, teljes szikvizgyári berendezések:

Egyesült Gép- és Fémárugyarak Rt.,
Budapest, VI., Lőportár u. 9—11.
(Nyugati pályaudvartól, A, B, C, vagy J jelű villamoson a *negyedik* megállónál.)
Telefon: Aut. 923—23, Aut. 923—24.

Ingaflaneladási hirdelmény.

A nagykanizsai ipartestület a tulajdonát képező Deák tér 14. és Kölesey ucca 1. sz. alatti székházát a vendéglői joggal és az Eötvös tér 11. szám alatti ingatlanát eladja.

Felhívjuk a venni szándékozókat, hogy zárt írásbeli ajánlataikat f. évi december hó 20-án déli 12 óráig az ipartestület hivatalába nyújtsák be. Részletes eladási feltételek az ipartestület hivatalában megtekinthetők.

Nagykanizsa, 1930. évi december hó 6-án.

Sapka Béla,
ipt. jegyző.

Kiss Ernő,
ipt. elnök.

DÉKÁNY KONYAK

Medicinal Extra, V. B. P., V. S. O. P. elismert kiváló minőségekben a Vendéglősök Beszerzési Csoportjánál kaphatók.

DÉKÁNY PÉTER ÉS TÁRSA
promontori konyakgyár, BUDAFOK.

Jégszekrények, bor és sörkimérő-készülékek üzeme

Stiller Arthur

BUDAPEST, VII., KAZINCZY UCCA 6/b. sz.
Telefon: J. 413—70.

Allandó nagy raktár mindenféle méretben. Kedvező fizetési feltételek, gyári árak, javítások olcsón és pontosan eszközöltenek.
Kérjen árjegyzéket.

Gruber Ferenc

gyümölcskereskedő
központi vásárcsarnok.
Előkelő szállodák és
éttermek szállítója

Telefon: Automata 854-59

Vas-, rézbútor sodrony-ágybetétek Herskovits Testvérek

gyárában, VII., Nagydíófa-u. 22. hámulatos olesó áron. — Kedvező fizetési feltételek. — Szálloda, penzió, stb. berendezések. — Telefon: J. 359—49.

Alapított 1888.

Telefon: J. 361-06.

ANGER ANTAL EZÜSTKOSZORÚS KADÁRMESTER
BUDAPEST, VII. KLAUZÁL-TÉR 5
Minden e szakmába vágó munkát, úgymint: fagyalt-apparátokat és mindennemű cukrászedényeket, valamint hordókat, kádakat, s'anderokat, stb. javítok és készítek kis és nagy mennyiségben úgy helyben, mint vidéken.

Paplant, matracot

kizárólag elsőrendű kivitelben készít

Smarz Károly paplanos-mester
VII., Úr u. 3. Telefon: 460-66.

BÖRCsök MIHÁLY

TAKARÉKTÜZHELYGYÁRA

Budapest, VIII.,
Mária ucca 46. sz.

TELEFON:
J. 383-44.

gyéresi Szász

Prima sonka

elismerten a legjobb, finom zamatú különlegesség.

Budapest, VIII., József körút 65. sz.

Bejárat: Csepreghy ucca 1. — Telefonszám: J. 455—88.

Nincs többé léghuzat ajtón és ablakon, ha
Nincs többé por és korom CUGFIX-szel szereli fel!

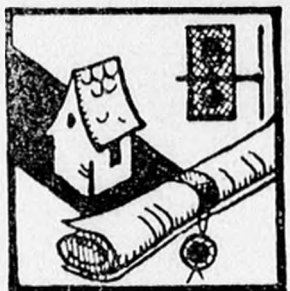
Kérjen prospektust, ajánlatot és díjtalan bemutatást.
Magyarországi egyedárúsító: VII., Erzsébet-körút 29. Tel.: J. 400-51.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZET
KIZÁRÓLAG
BAKTÉRIUMMENTES ÜDÍTŐ

SZENT LUKÁCSFÜRDŐ TÖLT
VÉDJEGYE: SZENT LUKÁCS AZ OROSZLÁNNAL

**HATTYU GÓZMOSÓ ÉS FEHÉRNEMŰ
KÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT**
BUDAPEST, VII., KLAUZÁL UCCA 8.
Telefon: J. 385-59 és J' 385-58.

Asztal- és ágynemű **eladási osztályunk** gyári árb. n szállít mindenfajta fehéreneműt és törlőruhákat. **Telefonhívásra jövünk. Legkíméletesebb mosási rendszer.**

Hivatalos ügyek

Adjunk malacot az Otthonnak!

Kartársaink egy része az elmúlt években, amióta Otthonunk fennáll, nem feledkezett meg az újesztendei malacról. Talán nem is szükséges, hogy jóindulatú figyelmüket erre felhívjam, mindazonáltal felkérem azon kartársaimat, akik szállítóiktól Szilveszter-estre malacot kapnak, vagy fölös élő malacuk van, Otthonunk ápoltságait az idén is ajándékozzák meg egy-egy élő malaccal, amelyet felnevelve, élésükre felhasználhatunk.

Kartársaim előzetes értesítéseit kérem, hogy a malacok átvételéről és kiszállításáról gondoskodhassam.

Keszei Vince.

Az előljárási ülés.

Előljárási ünk f. é. december hó 3-án tartotta rendes havi ülését *Keszei Vince* elnöke alatt. Miután *elnök* üdvözölte a megjelenteket, az ülést megnyitotta. A jegyzőkönyv hitelesítésére *Patat Lajos* és *Potzmán Mátyas* előljárási tagok kérték fel.

Napirend tárgyalása előtt *elnök* bejelentette, hogy a *községi választásokra* való tekintettel *december 20-tól, szombat este 6 órától december 22-én, hétfő éjjelutáni 2 óráig szesztilalom lesz a fővárosban.* Az elnökségnek a szesztilalmi rendelkezéssel szemben nincsen módjában semmit sem cselekedni, mert a szesztilalom törvényes rendelkezésén alapul s ennek folytán felkérte az előljárási tagjait, hogy tartsák magukat szigorúan a főváros által egy későbbi időpontban kifüggesztendő falragaszokon elrendelt intézkedéshez. Jelentette továbbá, hogy az elnökség a Szilveszter estére való tekintettel záróameghosszabbítást szándékozik kérni a vendéglők részére a belügyminiszter úrtól. Az előljárási utasította az elnökséget, hogy a zenélésre is Szilveszter estére éjjel után 6 óráig kérje a vendéglők zárórájának meghosszabbítását. Miután az előljárási tudomásul vette, hogy az Országos Szállodás- és Vendéglős-Bált ezidén 1931 január hó 15-én, esütörtökön este 10 órai kezdettel fogja megtartani a rendezőbizottság a székesfővárosi Vigadó összes termeiben, *elnök* felkérte az előljárási tagjait, hogy a kenyér és péksütemények árainál lehetőleg tartsák be a 6 filléres árakat, nehogy az árellenőrzések alkalmával a magasabban számított ár miatt kellemetlenségük legyen. Felkérte az ülésen jelen volt kerületi elnököket, hogy hasonló értelemben figyelemztessék a tagokat a kenyér és péksütemény árának alakulásáról. Végül az elnöki bejelentések során elnök

TRYOZON VEGYÉSZETI LABORATÓRIUM,
Budapest. Ó-ucca 24.

GYÁRTMÁNYAI:

1. W. C. szagtalanító Lozon készülék erősen bűzös helyiségek szagtalanítására P 6.—
2. Tryozon fenyőozonáló és szagtalanító készülék kevésbé bűzös W. C.-k szállodaszobák, folyosók szagtalanítására P 3.—
3. Tryezon permet essencia különböző illatváltozatban á kg P 20.—
4. Trypax rovarirtófolyadék permetezővel együtt P 10.—
5. Trytoxin peloskairtó, biztos hatású, cyanozást kiküszöbölő, 5 pengős permetezővel P 11.—
6. Trymos patkány-egérirtó, Székesfőváros vonatkozó ügyosztálya által javasolt biztosan ható szer kg-ként P 7.—
7. Pusztulj sváb, ruszniirtó, biztos hatású szer kg-ként P 7.—
8. Tryozon fertőtlenítő pastilla ülőesze, pissoire esze, vizelő kagyló, köpöcsesze, biztos fertőtlenítésére és szagtalanítására 6 doboz 1 évre elegendő, összesen P 7.20
9. Urinolaj, vizelőfalak bevonására, a carbolineumnál 12-szer hosszabb időtartamra elegendő kg-ként P 5.50

Ezen szelvény levágandó és a megadott címre beküldendő.

név.

pontos cím.

Karácsonyi és újévi ajándék Kartársainknak!

Tryozon Vegyészeti Laboratórium, Budapest, (Ó-ucca 24.) ezen szelvény beküldőjének ingyen ad $\frac{1}{4}$ kg eredeti parfümöt, diszes esomagolásban, bármely eredeti virágillatban.

ha bármely kartársunk 1930. évben a cégtől legalább 40 pengő értékben vásárolt, vagy ha még ezen évben a fent feltüntetett gyártmányokból 40 pengő értékben vásárol, akkor a rendeléssel egyidejűleg az ajándék megküldése díjtalanul kötelező a cégre nézve.

Ha Kartársunk a parfümöt nem igényli, akkor $\frac{1}{4}$ kg. gyógyfenyőbalzsamot ad nevezett cég az $\frac{1}{4}$ kg parfüm helyett. (Parfüm ára egyébként 20 pengő).

Cég gyártmányait lásza a 381. oldalon.

A hátralékos és az esedékes tagdíjakat kérjük befizetni!

meghívta az előljárárság tagjait a december 5-én délután fél 5 órakor tartandó előadásra, melyen dr. *Sebestyén Gyula* a belföldi borfogyasztás problémájáról fogtanulságos előadást tartani.

A napirendre áttérve, *elnök* felolvastatta dr. *Ernszt Sándor* népjóléti miniszternek levelét, melyben az irányítása alatt álló Országos Inségenyhító Mozgalom támogatására hívta fel a magyar szállodás- és vendéglősipart. Miután az előljárárság tudomásul vette a miniszter levelére adott választ, a tárgy felett napirendre tért.

Elnök felolvastatta az Országos Zenész-Szövetség megkeresését, melyben értesíti az ipartestületet, hogy a szövetség f. évi december hó 1-vel kezdődőleg a főkapitányság engedélyosztályával egyetértésben zöldszínű igazolványokat adott ki tagjai részére. Ezen igazolványok 1931. évi március hó végéig érvényesek s a jövőben minden hat hónapban más színű igazolványokkal lesznek kicserélve. Azt, hogy valóban el vannak-e látva a zenészek megfelelő színű igazolványokkal, időközönként detektívek fogják ellenőrizni és mind a munkaadó, mind a zenész ellen megteszik a feljelentést kihágás címén, ha nincs a zenésznek megfelelő színű igazolványa.

Patat Lajos a megkereséshez hozzászólva, hosszasan fejtegette, hogy milyen végzatúráknak nyújt a hatóság segédkezet. Nem elég, hogy a vendéglősnek csak olyan zenészt lehet alkalmazni, akinek tagsági igazolványa van a Zenész-Szövetségtől, hanem most már azt is kell vizsgálni, hogy milyen színű legyen az igazolvány. Javasolta, hogy az elnökség intézzen felterjesztést a belügyminiszter úrhoz s hívja fel a figyelmét arra a lehetetlen állapotra, melyet a vendéglőstől a rendőri hatóság kíván, mert lehetetlen a vendéglőstől elvárni, hogy időközönként egyéb üzleti gondjai mellett

azt is nyilvántartsa, mikor milyen színű igazolványa kell legyen a zenészének.

Gundel Károly arra kérte az elnökséget, hogy a felterjesztésben azt is kérje, hogy a rendőri közegek az igazolványokat lehetőleg csak akkor ellenőrizzék, amikor a zenészek még nem kezdték meg a zenélést, vagy már befejezték, hogy az ellenőrző tevékenység ne okozzon nagyobb feltűnést a vendéglői helyiségekben. Az előljárárság utasította az elnökséget, hogy az elhangzott felszólalásoknak megfelelőleg intézzen felterjesztést a belügyminiszter úrhoz.

Sturza Károly hosszasan foglalkozott a vendéglősipar sérelmeivel. Javasolta, hogy az elnökség személyesen, küldöttségileg járjon el az egyes minisztereknél s az ipar sérelmeit előtárva, kérje azok orvoslását, mert azt tapasztalja, hogy a felterjesztéseknek ninesen kellő hatásuk. Az előljárárság a javaslatot elfogadva, egyhangulag hozzájárult ahhoz, hogy az ipar sérelmeit küldöttségileg fogja az egyes miniszterek előtt feltárni s már másnap küldöttségileg fogja keresni a kereskedelemügyi minisztérium törvényelőkészítő osztályának vezetőjét, akinek a kifőzőipar részéről ért sérelmét iparunknak fogja feltárni.

Szücs Lajos felpanaszolta, hogy egyik leventeköteles alkalmazottjának mulasztásáért megbírságolták. Sérelmesnek tartja, hogy a munkáltatót bírságolják azért, mert az alkalmazott nem megy el a kötelező oktatásra, bár az üzletből azzal távozik, hogy az oktatásra megy. Kéri az elnökséget, hogy panaszos felszólalása ügyében járjon el a leventeoktató intézmény vezetésénél.

Több kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

T. E.

Hírek közlemények

Karácsony előtt . . .

ELMULT FEJÜNK FÖLÖTT a gondtalan, szép ifjúság, amikor türelmetlenül vártuk a kis Jézust, aki mindig gazdagon megajándékozott bennünket.

Elmult s vajjon ma a régi karácsonyi hangulatot vissza tudjuk-e idézni? Nem veszítettük-e el a varázsszót, amely a visszaidézéshez szükséges?

Mert a háború és a háború utáni nyomorúságos élet megfosztott minden szép illúzióinktól, amelyek nélkül cseperedtek föl gyermekeink is.

Nagyon megszüürkült, nagyon megfakult lelünk s csüggedten várjuk az isteni gyermek megszületését. Gyermekeinkben sem látjuk azt a mély

Ha gyomorsav rendellenessége van, ninesen étvágya, vagy rossz az emésztése, az orvosok által elismert gyógyhatású

BIKSZÁDI VIZET IGYÉK.

Egyetlen biztos gyógymód hurutos bántalmaknál is. Már öt üveg vételnél házhoz szállítja a

Bikszádi Gyógyforrás főlerakata
Budapest, VII., Alsóerdősor u. 10, I. 17.
Telefon: József 450—75.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok stb. Országos Nyugdíjgyesülete Székháza, VII., Aréna út 15.

354 □ ölon

MÜNNICH ALADÁR műépítész, törvényszéki hites szakértő által megállapított **forgalmi becsértéke P 286.000.**

Közvetítette és kialkudta P 134.000 vétel-árért: **ZWILLINGER GYŐZŐ** ingatlanügynökségi iroda, Bpest, VII., Erzsébet körút 29.
Tel: J. 403-13.

várakozást, az eljövendő meglepetések izgalmát, hiszen mai napság ők is osztoznak az apák gondjaiban, bajaiban.

Óh, pedig milyen örömmel járulnánk az egyszerű jászolhoz; milyen boldogság volna, ha a jósgot, szeretetet, megértést, megbecsülést hirdető eszme úrrá lehetne lelkünkön; milyen bizodalommal néznénk jövendőnk elé, ha a karácsonykor született kisded éltető mosolya visszavarázsolná lelkünkbe a hitet, amelyet a válságos idők emberfölötti megpróbáltatásai megingattak bennünk . . .

És mégis, ha karácsony estéjén kigyúlnak szegényes fenyőágacskaikon a kis gyertyácskák, ha azoknak szelíden világító fényébe könnybe lábadt szemekkel mélyedünk el, az örök emberi érzések ismét fölélednek bennünk, jóakarató emberekben! S bármint sujtson is porba a jelen, nemzetet és egyént, a kis gyertyácskák szentelt világossága biztatóan mutat a jövendőbe, mert életünk elválhatatlan társát, a REMÉNYT, bajainktól, szegénységünktől megszabadító jövőt vetíti elénk! S ha fáradt testtel és bénult lélekkel fordulunk Jézus születése emléknapján multunkba, ráeszmélünk, hogy nem volt még oly sötét éjszaka, amelyet virradat ne követett volna, nem volt fájdalom, nélkülözés, testi, lelki nyomorúság, amely meg ne enyhült, el ne felejtettünk volna és szívünkben a föléledő hittel fohászkodunk a gyermek Megváltóhoz: óh, távoztasd el megpróbáltatásaink nehéz óráit; óh, hozd el bajainkból a mielőbbi megváltást!

A belföldi borfogyasztás problémája.

Ipartestületünk ez idén szakmai ismeretterjesztő előadásokat rendez. Ezen ismeretterjesztő előadások első tárgya a belföldi borfogyasztás problémája volt. Az előadó dr. *Sebestyén Gyula* m. kir. udvari tanácsos, a Nemzeti Múzeum ny. igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, szepezdi szőlőbirtokos volt. A kiváló tudós nagy alaposággal egy órán át tárgyalta ezt az aktuális problémát, amelynek rövid kivonatát lapunk elején közöljük. A szívesen hallgatott előadáshoz *Malosik Ferenc*, *Gundel Károly*, végül *Vargha Zsigmond* szőlészeti főfelügyelő szolt hozzá. Mind az előadást, mind a hozzászólásokat, különösen *Gundel Károlyét*, aki szemléltetően csoportosította és jellemezte a vendéglősipar sorsához kapcsolódó problémát és a hatóságoknak iparunkkal szemben tanúsított magatartását, sőt a törvényhozás egyoldalú és az iparunkat bénító működését, lelkes tapsokkal kísérték a jelen voltak. Végül *Keszey Vince* elnök meleg köszönőszavakkal méltatta a kitűnő előadást és a felszólalók tanulságos megjegyzéseit.

Örömmel említjük meg, hogy első szakmai ismeretterjesztő előadásunkat feltűnő nagyszámú közönség hallgatta végig s állandó figyelemmel kísérte.

Üzletbér és inzolvenciák.

Az Országos Hitelvédő Egylet adatai, amelyek újabban fizetésképtelenné vált 15 budapesti és 15 vidéki kereskedőre vonatkoznak az inzolvenciák szempontjából — sőt ezeken túlmenően is — a következő képét adják az üzletbér jelentőségének:

Az üzlet fekvése	szakma	bérösszeg	az összforgalomhoz számított rezi százalékokban		
			1928	1929	1930
I. Budapest:					
Jókai ucca	vaskereskedés	6.600	—	2.5	5.0
Báthory ucca	vaskereskedés	4.700	1.8	1.6	2.9
Vilmos császár út	textil	3.400	2.2	2.6	4.0
Bálvány ucca	esernyő	7.800	5.0	11.0	28.0
Nyár ucca	bútor	12.600	3.5	6.9	13.0
József körút	drogéria	5.800	11.0	14.0	21.0
Berlini tér	kalap	4.800	—	15.0	33.0
Csanádi ucca	kalap	2.600	8.0	12.0	25.0
Dorottya ucca	cipő	5.700	4.0	3.6	5.6
Vadász ucca	ékszer	1.000	1.4	1.7	4.4
Ráday ucca	textil	3.360	10.0	16.0	13.0
Váci út	textil	4.900	10.0	12.0	12.0
Városház ucca	élelmiszer	6.500	—	4.2	6.4
Örmölygy ucca	élelmiszer	4.000	3.4	2.9	4.8
Erzsébet körút	papír	7.900	8.24	13.59	12.41
Vidék					
Nyiregyháza	textil	4.950	1.36	1.55	2.59
Salgótarján	vas	1.440	—	6.0	12.0
Kecskemét	vas	3.420	—	12.3	21.0
Balassagyarmat	porcellán	1.440	—	10.0	20.0
Gyöngyös	üveg	900	—	4.5	7.0
Miskolc	cipő	3.300	—	6.0	9.5
Békéscsaba	textil	3.900	4.2	4.9	9.02
Szekszárd	textil	1.700	—	3.5	5.5
Miskolc	textil	3.200	10.5	14.9	17.4
Sopron	textil	4.200	—	10.3	12.5
Ujpest	textil	6.300	—	12.0	15.3
Miskolc	élelmiszer	3.600	—	6.5	9.5
Salgótarján	élelmiszer	2.000	—	2.0	5.0
Bánréve	élelmiszer	1.200	—	7.0	10.0
Kecskemét	élelmiszer	2.600	—	6.9	9.0

Ezekből az adatokból, amelyeket az Országos Hitelvédő Egylet minden válogatás és célzatosság nélkül állított össze, az tűnik, hogy az inzolvens fővárosi üzletek átlagos bére 5453 pengő, míg a vidékieké 2963 pengő. A rezi szempontjából az Országos Hitelvédő Egylet könyvszakértői csak két évre visszamenően vizsgálták meg az ügyeket, bár akkor már számos szakma sokat szenvedett a gazdasági válságtól. Természetes, hogyha a vizsgálat kiterjeszkedett volna az előző évek adataira is, úgy az eltolódások jóval nagyobbak lettek volna.

Azonban így is, a fentebb áttekinthetően közölt adatok alapján megállapítható, hogy az üzletbér 1928-ban

KISS ERNŐ

tea- és kávénagykereskedő

Budapest, VI, Andrassy út 79. Tel.: Aut. 154—96.

Világhírű Lipton teák

Speciális kávékeverékek

Legjobb minőségben.

Legolesőbb árban.

H E L L E R

dobozemmenthali

íze és tápértéke felülmúlhatatlan!

Póratlan a maga nemében!

Akarja célját elérni?

Akkor ajándékozzon ARGENTOR EZÜST díszműtárgyakat, melyekkel kedveseinek örömet fog szerezni. Argentor-ezüst pótolja a valódit.

Kérjen árjegyzéket.

Most: Budapest, IV., Váci u. 25.

5.38 százalékát tette az üzleti forgalomnak. A rákövetkező évben ez az arányszám 7.97 százalékra emelkedett, ebben az évben pedig 12.70 százalékra, ami a két évvel ezelőtti állapothoz képest 136 százalékos emelkedésnek felel meg.

Az üzletbér tehát az összes kereskedőknél jóval több, mint kétszeres súllyal esett latba: ennyivel lett nehezebb az üzletbér költségeit az üzleti forgalomból előteremteni. S hogy ez az erőfeszítés végül mégis meddő maradt, ezt az inzolvens cégek hosszú listája bizonyítja.

Egy éven belül iparszüneteltetést iparhatósági szempontból nem kell bejelenteni.

A 95.386—1926. XIX. K. M. sz. elvi jelentőségű határozat szerint annak a bejelentése, hogy valaki iparát szünetelteti, nem szükséges, mivel az 1922. évi XII. tc. módot nyújt arra, hogy az ipar egy éven belül minden jogi következmény nélkül szüneteltethető legyen. Amennyiben azonban a szüneteltetés egy évi időtartamon túl terjedne, úgy az iparendelő, illetőleg az iparigazolvány hatályát veszti és az ipari tevékenység csupán új iparendelő, illetőleg iparigazolvány alapján folytatható. Az iparos tehát iparjogi következményekkel nem járó egyévi időtartamon belül iparát szüneteltetheti és ezen idő alatt régi iparigazolványa alapján újra üzletet nyithat és nem kell neki ecélből új iparigazolványt váltania.

(Az 1884. évi XVII. tc. 55. §-a szerint azonban pl. a mézáros tetszése szerint nem hagyhatja félbe iparát, hanem ebbeli szándékát az illetékes elsőfokú iparhatóságnak bejelenteni köteles; de a 2230—1889. B. M. és 66.234—1887. F. I. K. M. sz. elvi határozatok értelmében az említett be nem jelentés csak akkor képez büntetendő eseteleményt, ha az üzlet megszüntetése által a közönségre abból kár vagy hátrány háramlik.)

Hogyan kell szerződtetni azt a tanoncot, aki négy elemi iskolát sem végzett?

A vallás- és közoktatásügyi miniszter 765/5—6. 1930. V. V. K. M. számú rendeletében az 1922:XII. tc. 84. §-ának első bekezdésében foglalt rendelkezések kiegészítő végrehajtásaként a kereskedelmi miniszterrel egyetértően mihez tartás végett értesítette az iparoktatási főigazgatóságot, hogy a tanoncok alkalmazandó azt az ifjút, ki az elemi iskola IV. osztályát sem végezte el, az iparhatóság (ipartestület) a tanoncszerződés megkötése előtt megvizsgálás céljából a szerződés helyén működő tanonciskola igazgatójához, ha pedig ugyanott tanonciskola nem működik, az ottani elemi népiskola igazgatójához megkereséssel elküldeni köteles. Az iskola igazgatója és egyik tanítója mind írásbelileg, mind szóbelileg megvizsgálja a jelentkező ifjút az írás-olvasás és számolásbeli készsége felől, azután a vizsgálat eredményéhez képest bizonyítványt állít ki arról, hogy a vizsgázó ifjú rendelkezik azzal a minimális írás-olvasás és számolástudással, mely az ipar elsajátításához és a jelentkező ifjú tanonciskolai tanulmányaihoz szükséges. Amennyiben a vizsgálat kedvezőtlen eredménnyel végződik és a vizsgázó ifjú oly helyen lakott, hol elemi is-

kola nincs, úgy az ifjú tanoncszerződésének ügye az iparhatóság elé kerül, mely megállapítja azt, hogy a vizsgázó ifjú önhibáján kívül nem végezhet el az elemi népiskola IV. osztályát. Ellenben abban az esetben, ha a vizsgázó ifjú volt lakóhelyén népiskola működik és ennek dacára a vizsga eredménye nem volt megfelelő, úgy az illető ifjú tanoncok csak akkor szerződtethető, ha a szerződés megkötése előtt a községben szervezett iskolán kívüli analfabéta-tanfolyamot elvégzi. A miniszter a vizsgálat díját összesen öt (5) pengőben állapította meg.

A tanoncszerződését felbontott tanonc újbóli szerződése ugyanabban az iparban.

Egy tanoncnak a képviselője a tanoncszerződés felbontásánál írásbeli nyilatkozatot tett arra nézve, hogy a tanoncot volt iparában nem fogja újra szerződtetni, azért a tanoncot a tanviszony megszüntetésétől, illetve felbontásától 1 éven belül abban a szakmában, amelyből kilépett, a szülő üzletét kivéve, az 1922. évi XII. tc. 100. szakaszának 2. bekezdése szerint tanoncok nem lehet szerződtetni. Ha azonban különös méltánylást érdemlő esetről van szó, nevezetesen, ha másképpen semmiképp sem lehetne a tanonc jövőjét biztosítani, abban az esetben az előbb említett rendelkezéstől az iparhatóság eltérést engedhet. Az idézett törvényszakasz ugyanis azt akarja csak biztosítani, hogy a hivatkozott törvények ama célzata, hogy a szinlelt pályaváltoztatást ne lehessen a tanviszony felbontására álürügyül felhasználni, ki ne játszassék.

Mennyi a főpincér felmondási ideje?

Bizonyára még élénk emlékezetében van olvasóinknak a Kúria *Tooth*-tanácsának ez év júniusában hozott azon ítélete, amely szerint a főpincérnek 3 napnál hosszabb fölmondási időre van igénye. Érthető volt az az általános feltűnés, amely az ítélet nyomában járt, mert a szakkörök az ítéletet az ipartörvénybe ütközőnek tartották. Most megtörtént egy újabb ítélettel a *helyesbítés*, amely ítélet egyébként végleges nyugvópontra vitte Hoffmann János kartársunk évek óta húzódó perét, amelyet egy volt főpincére indított ellene.

Herceg

Husáru ESTERHÁZY csemege

badaacsonyi borok.

Központi Ierakat: VII, Rottenbiller u. 58
Telefon: József 435—24.

Füstöltárú különlegességek.

YESTOR ételízest. Minden ételben íz és táperő! Az étvágyat fokozza, az emésztést elősegíti. Vendégeit megnyeri vele.

Ugyancsak a Kúria *Tooth*-tanácsa a minap hozott ítéletében kimondotta, hogy az iparos és segéde közti munkaviszony szabad egyezkedés tárgya s így a 3 napi fölmondás bírói úton érvényesíthető. Az ítélet szerint a *vendéglőüzem* fenntartása kétségtelenül az *ipartörvény alá esik*, az ott szolgáló egyének tehát *iparossegédek*. Ezen nem változtat az sem, ha a főpincér működése fontosabb teendőkre is kiterjed, vagy ha a leltárért a felelősséget magára vállalja. Már pedig a munkaügyi rendelet nem terjed ki az iparos és segéde közti viszonyra, hanem csak a kereskedősegédekre és az ipari vállalatok tisztviselőire. Egyébként az *iparos és segéde közti viszony szabad egyezkedés tárgya*, az a kikötés tehát, amely szerint a főpincérnek háromnapos felmondási idő jár, bíróilag érvényesíthető. A főpincérnek tehát további felmondási idő nem jár, miért is a Kúria a keresetet, mint teljesen alaptalant, elutasította.

Ebből a pörből folyóan fölhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy az alkalmazandó személyzetével ne mulasszon el olyértelmű nyilatkozatot aláírni, amelybe foglaltassék az a kitétel, hogy: „tudomásul veszem, hogy a fölmondás kölesönösen három nap“.

Adományok a Nyugdíjgyűlésnek.

A múlt hó folyamán a következő adományok érkeztek hozzánk: Nagy Ignác cégtől (Károly körút 9) 20 P, Zimmer Ferenc halkeresk. rt.-tól 40 P, Magyar Mezőgazdák Szövetkezetétől 20 P, Popper Mór és Lipót bornyagykereskedelmi rt.-tól 20 P, Szent Lukács-fürdő rt.-tól 20 P, Takács Mária cégtől 20 P és Nagy Zoltán úrtól, a Központi (Central) kávéház főpincérétől 20 P.

E nemeslelkű adományokért leghálásabb köszönetünket tolmácsoljuk.

A múlt hó folyamán a *pártoló tagok* sorába léptek: Márkus Imre, Nittinger István, Weber József, Jajczay Nándor budapesti, Dallmann Ferenc és Kemény János debreceni, Meixner Mihály győri, Madarász György békéscsabai és Greszl Ferenc budafoki kartársak.

Áldozatkészségüket hálás szívvel köszönjük és kérjük mindazon t. kartársainkat, kik eddig még sem mint rendes, sem mint pártolótagok Nyugdíjgyűlésünkbe nem léptek be, e jó példát követve, legalább mint pártolótagok támogassanak bennünket, ami mindössze évi 20 pengő áldozatot jelent.

Halálozás.

Özv. *Wolfsbauer* Jánosné szül. Kluge Paula, *győri* kollegánk édesanyja f. é. november hó 29-én 81 éves korában hosszú szenvedés után meghalt.

Nagy Károly kartársunk f. é. november hó 28-án életének 38. évében elhunyt.

Guzsola Sándor kartársunk f. é. december 3-án 54. évében rövid szenvedés után elhalt.

SZOMBATHELYEN egy jóforgalmú beszálló vendéglő azonnal eladó. Érdeklődni lehet özv. Mozer Sándorné tulajdonosnál, Kőszegi utca 35.

Megbízható szakmunkásokat,

szakácsokat a Magyar Szakácskör, (I., Döbrentei tér 6. Telefon: Aut. 526—85.);

felsőszolgálatot a genfi irodája (VIII., Scitovszky tér 3. Telefon: J 393—62.) közvetít állandó vagy kiegészítő szolgálatra egyaránt.

Kartársaink személyzetért ide forduljatok!

A megföllebbezett és a megelőző időszakra kivett italmérési illetékek közötti különbségek végrehajtásának fölfüggesztése.

Tekintettel arra, hogy az italmérési illeték felszámolási bizottság tárgyalásai, figyelemmel a közelgő karácsonyi ünnepekre, 1931. évi január hóra elhalasztattak, az 1930—32. évi kivetési időszakra kivetett és megföllebbezett, valamint a megelőző időszakra kivett italmérési illetékek közötti különbségek behajtása — azok jogerőre való emeléséig — kivételesen fölfüggesztettek.

Elhunyt iparos gyermeke csak nagykorúságáig üzheti apja jogán az ipart.

A kereskedelemügyi miniszter 130.067—930. szám alatt *elvi* döntést hozott, mely szerint az elhunyt iparos kiskorú gyermekei vagy unokái javára a törvény által biztosított kivételes iparüzési helyzet csakis nagykorúságuk eléréseig tart és az iparjogositvány megszerzése szempontjából az ilyen kérelem is ugyanolyan elbírálás alá esik, mint bármely más nagykorú kérelme, aki ipart kíván üzni.

Tönkrement vendéglősné

jutányos bérért házhoz járna mosni, vasalni. Meghívást kér Topesagics Mihályné (V., Ujpesti rakpart. Bódé) címen.

A külföldön közismert „Dokton“ száraz fémtisztító-kendők, melyek segítségével minden fémtárgy szárazon tisztítható és fényesíthető, kapható minden jobb szaküzletben, vagy a vezérképviselőnél: Kindl Ferenc, IV., Váci uca 11/b.

Bruck Ferenc nyomda és papírnagykereskedés (IX., Üllői út 95.) a legolcsóbban szállít mindenféle papírárut és végzi a vendéglősipar körében használatos mindennemű nyomtatványok készítését. Nevezett cég a takarékasztaltársaságok részére darabonként 8 fillér árban szállítja a spórkönyveket.

László Lajos és Gyula hentesárugyár (VIII., Német uca 21—23.) a legízletesebb sonkát szállítja, valamint az összes hentesárukat. A kiváló cég állandó szállítója többek között Malosik alelnök urunk éttermeinek. Melegen ajánljuk pályatársaink figyelmébe.

Ha telepén a patkányok és egerek nagyon el vannak szaporodva, ajánljuk a „*Ratinol*“ alkalmazását. Ha vidékén be nem tudná szerezni, forduljon bizalommal a *Ratinol Laboratóriumhoz* (Budapest, VII., Murányi u. 36.), mely céget régidőtől fogva nagyon megbízhatónak ismerjük, gyártmányát szívesen ajánljuk, mivel tudjuk, hogy megnevezett cég igen jó irtóanyagot hoz forgalomba s mint ilyen, még azon előnnyel is bír más patkányirtószerekkel szemben, hogy sem emberre, sem pedig más hasznos háziállatra nem veszedelmes és így bármily élelmiszer mellett szabadon alkalmazható. Ugyanitt beszerezhet sváb-, csótány-, ruszni-, hangya-irtószereket is.

„**Bovril**“ húskivonat és ételízestítő, mely a nyugati államokban óriási konzumcikk, megrendelhető Beszerzési Csoportunk útján. Rendelje meg saját érdekében mielőbb, mert ezáltal vendégei még jobban meg lesznek elégedve konyhájával.

Ezúton hívjuk fel Kartársaink figyelmét a *Herceg Esterházy nagyszabású modern kapuvári húsáru és konzervgyára központi lerakatára, VII., Rottenbiller u. 58, telefon: József 435-24, mely a főváros előkelő szállodáinak, éttermeinek és vendéglőinek, többek között Gundel úr éttermeinek állandó szállítója.*

Ma már közismert tény, hogy az üzem minden tekintetben e téren a maximumot nyújtja. Az uradalom főleg saját maga tenyésztett állatait dolgozza fel s így tényleg kizárólag *csak a legjobb anyagból készült* termékeket hozza forgalomba, külön megemlítjük a *jóízű füstöltáru különlegességét. A jónevű, régi, megbízható kapuvári húsgyár garancia arra, hogy naponta csak friss áru kerül eladásra.*

Egyúttal szíves figyelmükbe ajánljuk a *Herceg Esterházy badacsonyi pincegazdaság eredeti töltésű kiváló minőségű borait, melyeket szintén eredeti árakon bocsát Kartársaink rendelkezésére. Ugyisintén egy kiváló termékét ajánljuk melegen, a „Yestor“ ételízestő húskivonatot, mely minden ételben íz és táperő, az étvágyat fokozza, az emésztést elősegíti és vendégeit megnyeri vele, minden külföldinél jobb, ízlesebb és olcsóbb.*

Csak lapunk hirdetőinél vásároljunk!

Kartársaink szíves figyelmébe ajánljuk az orvosok által is elismert gyógyhatású *bikszádi vizet*. A többféle gyógsavat tartalmazó vize kitűnő hatású mindenféle hurutoknál, de különösen gyomorsav rendellenességeknél, bél- és hólyaghurutoknál. Borral, vagy gyümölcszörpökkel vegyítve is kellemes üdítő italt szolgáltat. A „Bikszádi Klára-forrás“ a legjelesebb konyhasós-égyvényes savanyúvizek között *az első helyet foglalja el*. Megrendelhető a Bikszádi Gyógyforrás Főlerakatánál, Budapest, VII, Alsóerdősor u. 10, I. 17. Telefon: J. 450-75.

Globus Lakberendező Vállalat (VII., Baresay uca 7.) a legszebb kivitelben készíti az összes bútorokat és berendezési tárgyakat. A jónevű cég akár rajz, akár saját tervei alapján vállalja a bútorok elkészítését. Ajánljuk kartársaink figyelmébe.

Nagy Imre László (ezelőtt Lohr Irma) udvari szállító, élővirágkereskedő, II., Fő uca 1. Telefon: Aut. 537-87. Nevezett jónevű cégnél a legszebb virágok kaphatók, szolid árak mellett. Kartársaink szíves figyelmébe ajánljuk a fenti céget.

TAKÁTS MÁRIA

zöldség üzem. Bpest,
Központi Vásárcsarnok
Telefon: Aut. 853-62
— Fennáll 1860 óta —

**Ne felejtse el soha,
a Franck-kávé magyar
terményből**

**Magyar munkával
Magyar gyárakban
készül**

Árverésből legolcsóbban kapható mindenféle vendéglői berendezési tárgy, bútorok, székek stb. *Rosenfeld Márton szaküzletében, VIII., Népszínház u 31.*

Árleszállítás!

A közkedvelt magyar gyártmányú „Gourmand“ kávéfőzőgép gyártója közli, hogy a karácsonyi, újévi ünnepekre való tekintettel, valamint a jelenlegi gazdasági viszonyokat is figyelembevéve, a *kávéfőzőgépek árát tetemesen leszállította*. A kávéfőzőgépek beszerezhetők kávéházfelszerelési üzletekben, valamint a készülék egyedüli gyártójánál: *Zlinszky Lajosnál, Budapest, VII. ker., Murányi u. 31.*

Az *UNICUM* név gyomorerősítő és étvágygerjesztő likőr, a *Zwack likörgyár kizárólagos és védjegyzett tulajdonát képezi*. — E néven se gyáros, se viszontelárúsító keserűlikört forgalomba nem hozhat és ezért, aki valódi, jó keserűlikört akar árusítani, csakis Zwack-féle valódi UNICUM-ot tartson!

**Előfizetési díj: egy évre 20 pengő, segédeknek,
tanulóknak 10 pengő.
Külföldre évi 30 pengő.
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.**

THONET-MUNDUS

EGYESÜLT MAGYAR HAJLÍTOTT FABUTOR-
GYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST
IV., VÁCI UCCA 11/a.

**Hajlított fabutorok
és keríszékek kávéházak, vendéglők,
szállodák számára, közismerten leg-
elsőrendű kivitelben.**

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borpincészete

Fajborok, tömegborok, csemegeborok hordótételekben.

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY UCCA 29.
Telefon: Aut. 115-57.

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 40. SZÁM.
Telefon: József 306-67.

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Pezsgő

és

Mátyás Király (világos)

sörkülönlegességei **mindenütt** kaphatók.

Spórkönyvek

asztaltársaságok részére

kemény kötésben cégnomással

darabja **8 fillér**

úgyszintén az összes segéd- és nyugtakönyvek a legjutányosabban

BRUCK FERENC-NÉL

könyvnyomda és papírüzletében szerezhetők be.

Budapest, IX., Üllői út 95. Tel. J. 341-48.

Vendéglősöknek árkedvezmény!

ifj. GRÜNWALD MÓR

BUDAPEST, IV., FERENC JÓZSEF RAKPART 6.

Ferenc József-hid közelében. Telefonszám: Aut. 843-39.

Legnagyobb választék üveg- és porcellánedényekben
kávéházak, vendéglők és szállodák részére.

WÁGNER TESTVÉREK

◆ EZELEŐTT LOWENSTEIN MIHÁLY UTÓDA ◆
fűszer- és csemegekereskedés

BUDAPEST, IV., VÁMHÁZ KÖRUT 4.

TELEFON: AUT. 843-04.

Steiner és Szimper

szobafestők, mázoló, dísz- és templomfestők

Budapest, IX., Üllői út 57.

Telefon: József 306-29.

MŰVÉSZI ÉS OLCSÓ A

STILUS FACSILLAR

EHRlich ISTVÁN

VI. Lázár ucca 6. Telefon: 173-05.

Özv. KREIBICH MIHÁLYNÉ

helyben és vidéken 36 év óta legjobban bevezetett szállodai, éttermi és kávéházi személyzet elhelyező irodája Budapest, IV., Kaas Ivor-u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Egry-mustár kitűnő

BUDAPEST, VII., NÜRNBERG UCCA 34.

Telefon: Zugló 65-55.

HEIM LAJOS sütőde

Budapest, VI., Szondy ucca 96/A.

Telefon: Aut. 152-41.

Speciális sörcsemegék készítője!

Este 7-ig friss sütés!

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.-T.

*

Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: A. 854-48

FIÓKÜZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: A. 816-79.

VII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304-84.

IRODA: VIII., Horánszky utca 19. I. em. Tel.: J. 335-39.

Casino
EXTRA SEC

for
England

Teavaj, tejfel, túró és az összes tejtermékek, tojás, legolcsóbb napi árban:

KLEIN BERNÁT vaj, sajt, és tojáskereskedés

Budapest, IX., Közp. Vásárcsarnok 561-63. fülke.

Telefonhívó: Aut. 853-55.

Alapítva 1911.

Marschall Józsefné vad- és baromfikereskedő

Főüzlet: VI, Hunyadi tér 4. vásárcsarn. épület Telefon: A. 204-56

Telep: VIII., Nagytemplom ucca 24. Telefon: József 302-74.

SMIGURA CIRILL

paprikakereskedő Budapest, Közp. Vásárcsarnok.

Karzat 120. Telefon: 853-63.

Elsőrendű paprika legolcsóbb beszerzési forrása.

Szállodák, kávéházak, éttermek
részére különleges összeállítású pörköltkávékveréseket ajánlja

MEINL GYULA R. T.

BUDAPEST, VII., ISTVÁN ÚT 23-25.

Kérje nagybani árjegyzékünket és képviselőnk látogatását!

Telefon: J. 350-22. nagybani osztály.

CSILLAGHEGYI ÁSVÁNYVIZ páratlan a maga nemében!

Özv. BERKOVITS KÁROLYNÉ

Budapest, VI., Sip ucca 4. szám.

Telefon: József 425-31.

Vendéglői és kávéházi papirkellékek gyára

Papirszalvéta, tálpapír, papirtányér, bonkőnyv, block, étlap, menükártya, Caritás toillettepapír.

Hektograph sokszorosító, fogvájó, billiárd-kellékek, dominó, sakk és az összes vendéglői kellékek legolcsóbban.

Játékkártya gyári raktár.

EICHLER IZIDOR VAS- ÉS RÉZ-
BUTOR KÉSZÍTŐ

Mintaraktár: Budapest, VIII., Baross ucca 94. sz.
Műhelytelep: Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 22.
Telefon: József 322-18.

FINKENCZELLER JÁNOS

kádár üzeme Budapest-Kőbánya, Bánva ucca 31.
Alapítva 1862 Telefon: József 360-07. Boroshordók szlavonia hasított tölgyfából állandó raktáron, javítást jutányosárban vállalok

KARÁCSONYRA

GSCHWINDT
likőröket,

GSCHWINDT
Aqua vitae likőrt,

GSCHWINDT
Cordial étvágylikőrt,

GSCHWINDT
rumokat,

GSCHWINDT
bcrpárlatokat,

GSCHWINDT
gyümölcspálinkákat,

GSCHWINDT
gyümölcskonzerveket,

GSCHWINDT
főzelékkonzerveket,

vásároljunk, mert minőségileg egyenrangúak a legjobb külföldi gyártmányokkal, árban pedig

lényegesen olcsóbbak!

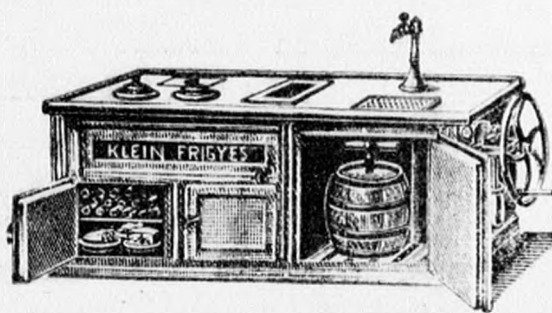
Kapható az ország összes szakmabeli üzleteiben.

Klein Frigyes

pincegazdászalt cikkek szaküzlete

Budapest, VI, Gróf Zichy Jenő ucca 15

Telefon: Automata 133-37.

Bor- és sörkimérőkészülékek.

Az összes vendéglői cikkek

Kedvező fizetési feltételek.

Előkelő szállodák és éttermek szállítója

MARTSÁN SÜTŐDE

Budapest, Üllői-út 57. sz. Telefon: J. 391-41.

Baranek Ferenc

paprikakereskedő, Budapest, Központi Vásárcsarnok (18. sz. sz.)

Elsőrendű szegedi paprika legolcsóbb napi árban!

Alapított 1898.

Telefon: Aut 853-56.

ROSENTHAL ISTVÁN

gépműhelye

BUDAPEST, VII., DOB UCCA 90.

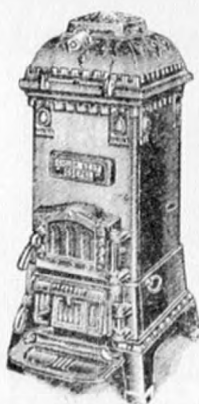
Vállalja cukrász-, sütő-, csokoládé-, kávéipari gépek javítását és karbantartását. Transzmissziók és üzemek felszerelését. — Telefon: József 450-89.

NAGY IGNÁC pincefelszerelési cikkek raktára

BUDAPEST, VII., KÁROLY KÖRÚT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók címkek stb.

TELEFON: J. 415-15.

KÁLYHÁK

legolcsóbb beszerzési forrása

ZIRKELBACH ERNŐ

BUDAPEST, IV., VÁCI U. 86.

Mosás kg. **36** fillér

100 kg. felül további engedmény. A ruha kiméleteért az új és legmodernebb berendezés garántál.

KIRÁLY GŐZMOSÓDA, festő és vegytisztító
IV., Magyar ucca 3. Telefon: 851-29. Autószállítás díjtalan.